

Hvem samarbejder og hvorfor?

Bjarne Ibsen

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

NORDEA
FONDEN

FAXE KOMMUNE

SDU

Hvilke undersøgelser?

Tre spørgeskemaundersøgelser

- 1. Kommunale forvaltningers samarbejde med civile aktører**
 - Udsendt ultimo 2015 til 838 fag- og forvaltningschefer i
 - 53 pct. har besvaret skemaet helt eller delvist
 - Gennemført i samarbejde med Helle Hygum Espersen fra KORA
- 2. Foreningers samarbejde med kommunale institutioner**
 - Gennemført i 2016 i de fem kommuner
 - Besvaret af 44 til 57 pct. af ALLE foreninger
- 3. Kommunale institutioners samarbejde med foreninger og frivillige**
 - Gennemført i 2016 i de fem kommuner
 - Besvaret af 50 til 77 pct. af ALLE kommunale institutioner mv.

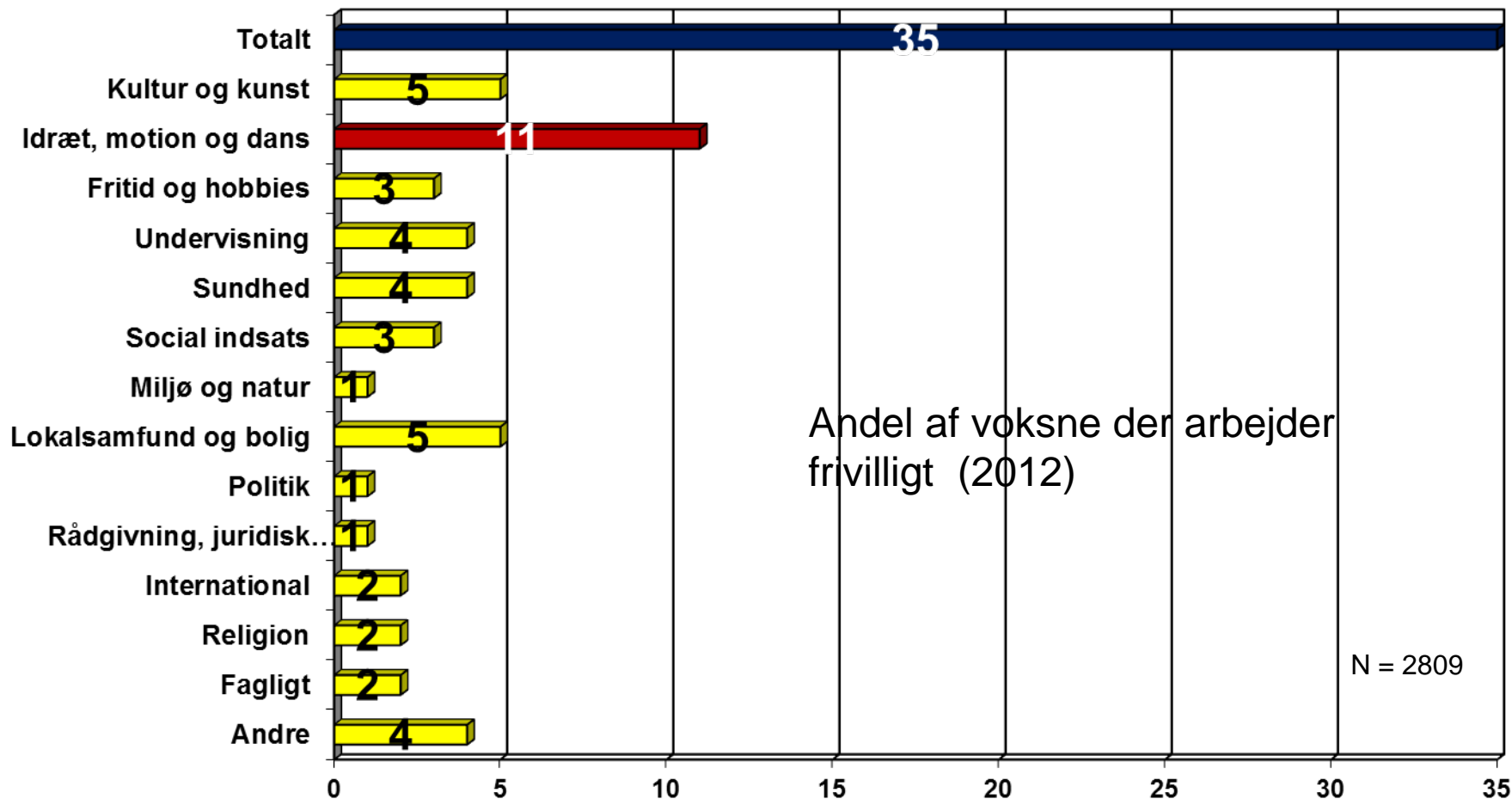
Gentages i 2018

(1)

Det frivillige landskab

- Danskernes frivillige arbejde
- Foreningstæthed
- Hvad beskæftiger foreningerne sig med?
- Hvad er foreningernes målgrupper?
- Foreningernes forhold til lokalsamfundet?
- Hvilke værdier bygger foreningerne på?
- Det frivillige arbejdes betydning?

INGEN ÆNDRING I HVOR MANGE DER ARBEJDER FRIVILLIGT FRA 2004 – 2012

Kilde: Fridberg og Henriksen 2014

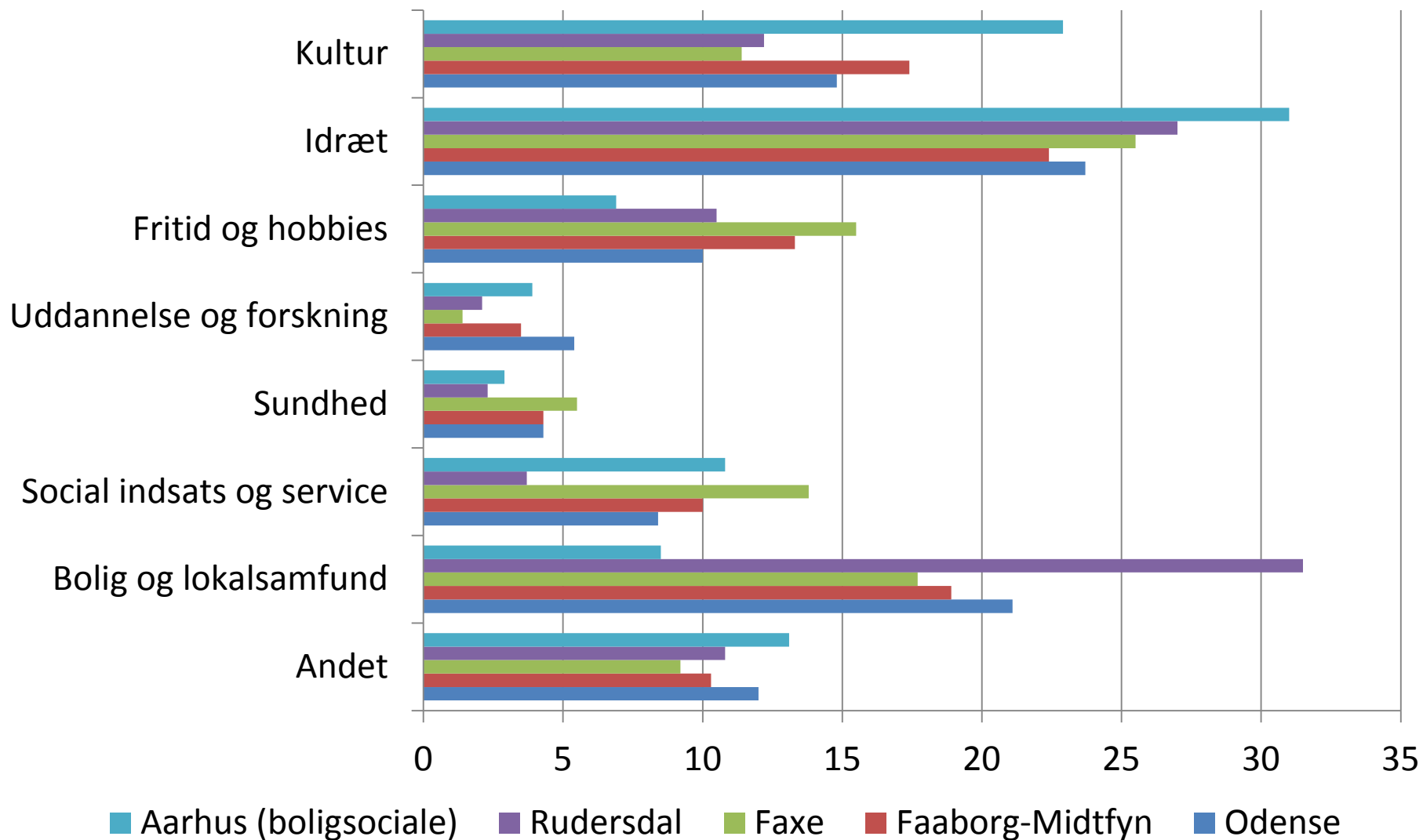
Pct.

Foreningstætheden

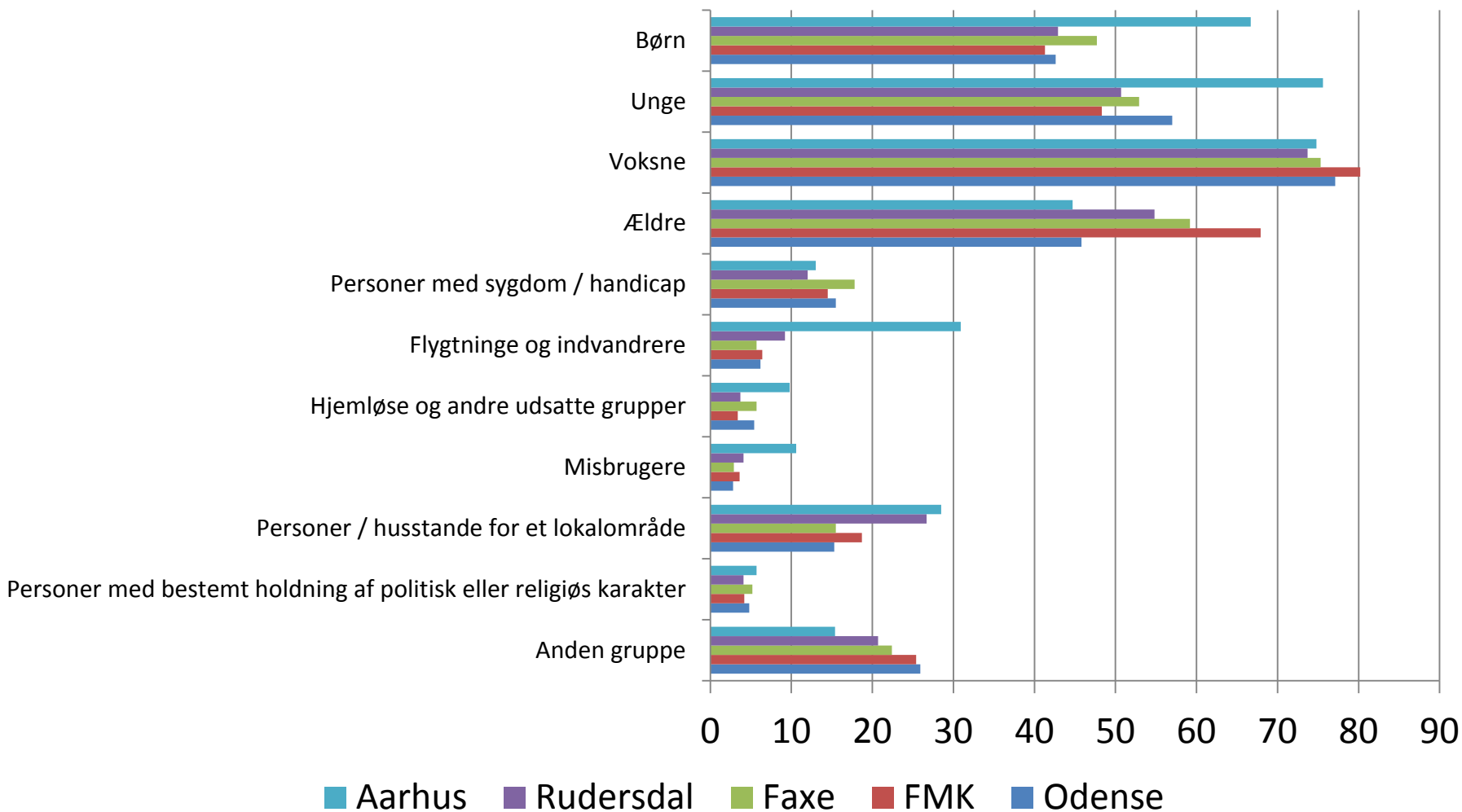
Kommuner	Antal foreninger	Indb. pr. forening	Foreninger pr. km2
Odense	2132	93	7,0
Faaborg-Midtfyn	999	51	1,6
Faxe	586	61	1,4
Rudersdal	623	90	8,5
Aarhus (boligsociale område)	345	-	-

Hvad beskæftiger foreningerne sig med?

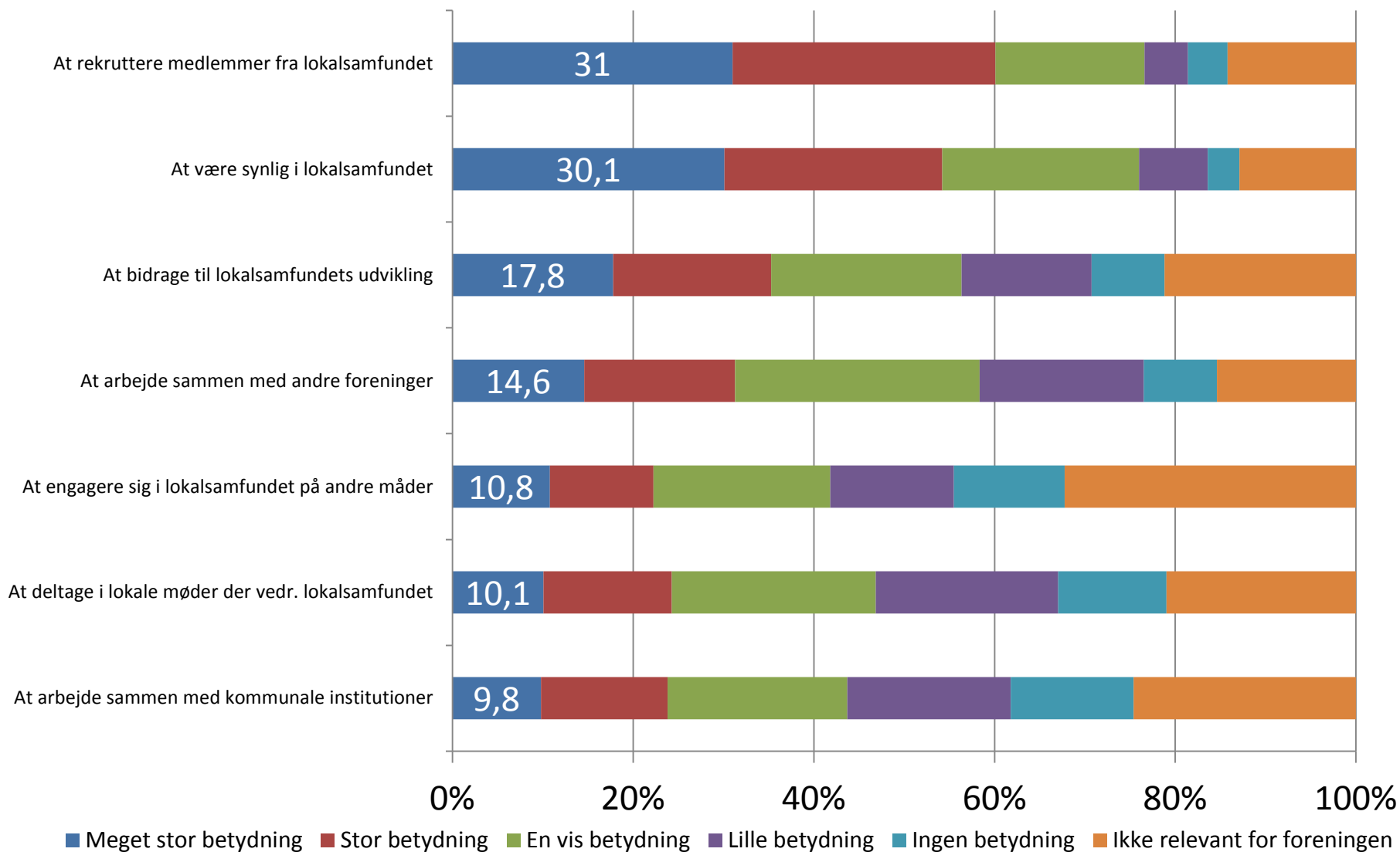
Andel af registrerede foreninger fordelt på samfundsområder.

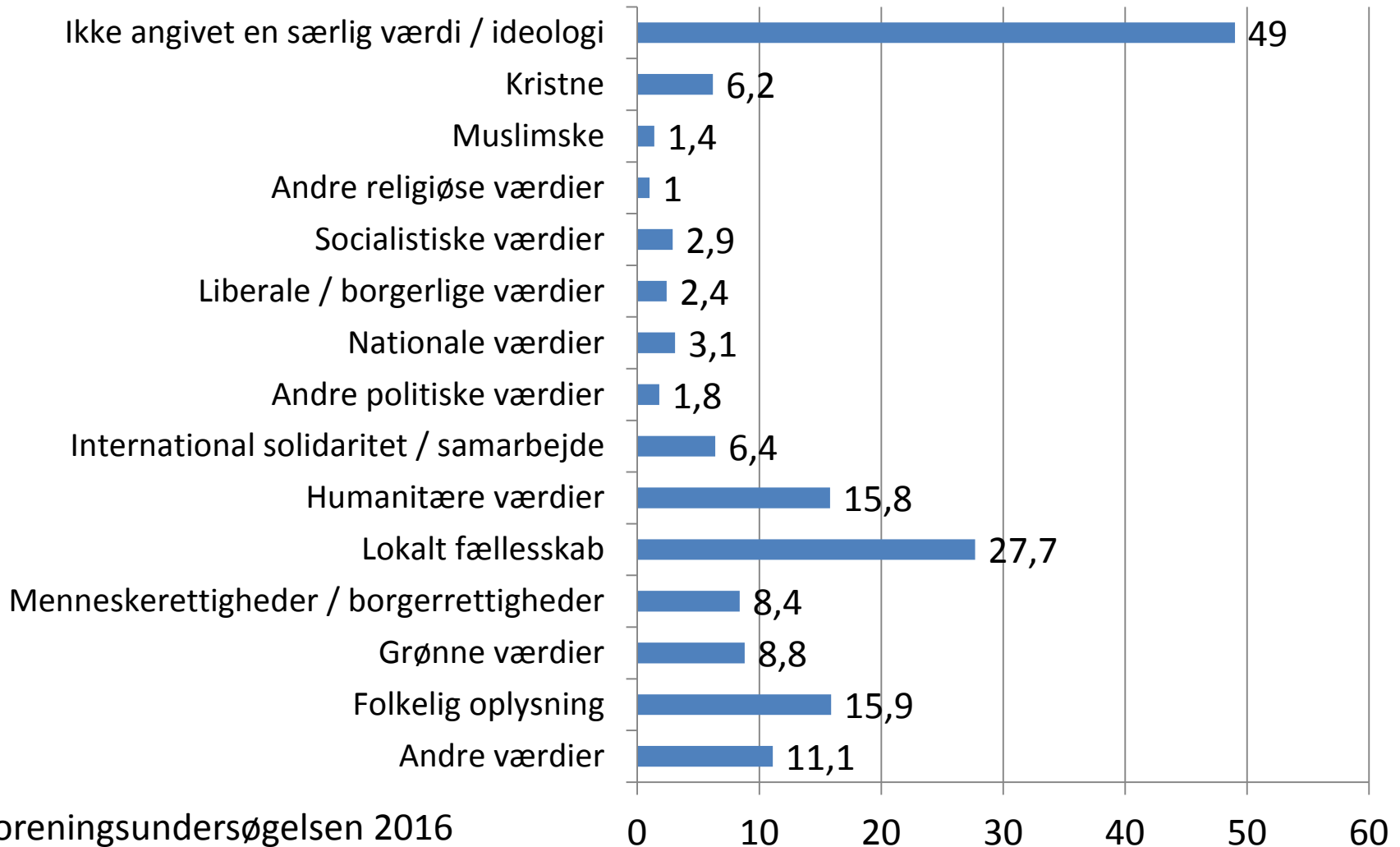
Hvilke målgrupper beskæftiger foreningerne sig med (pct.)

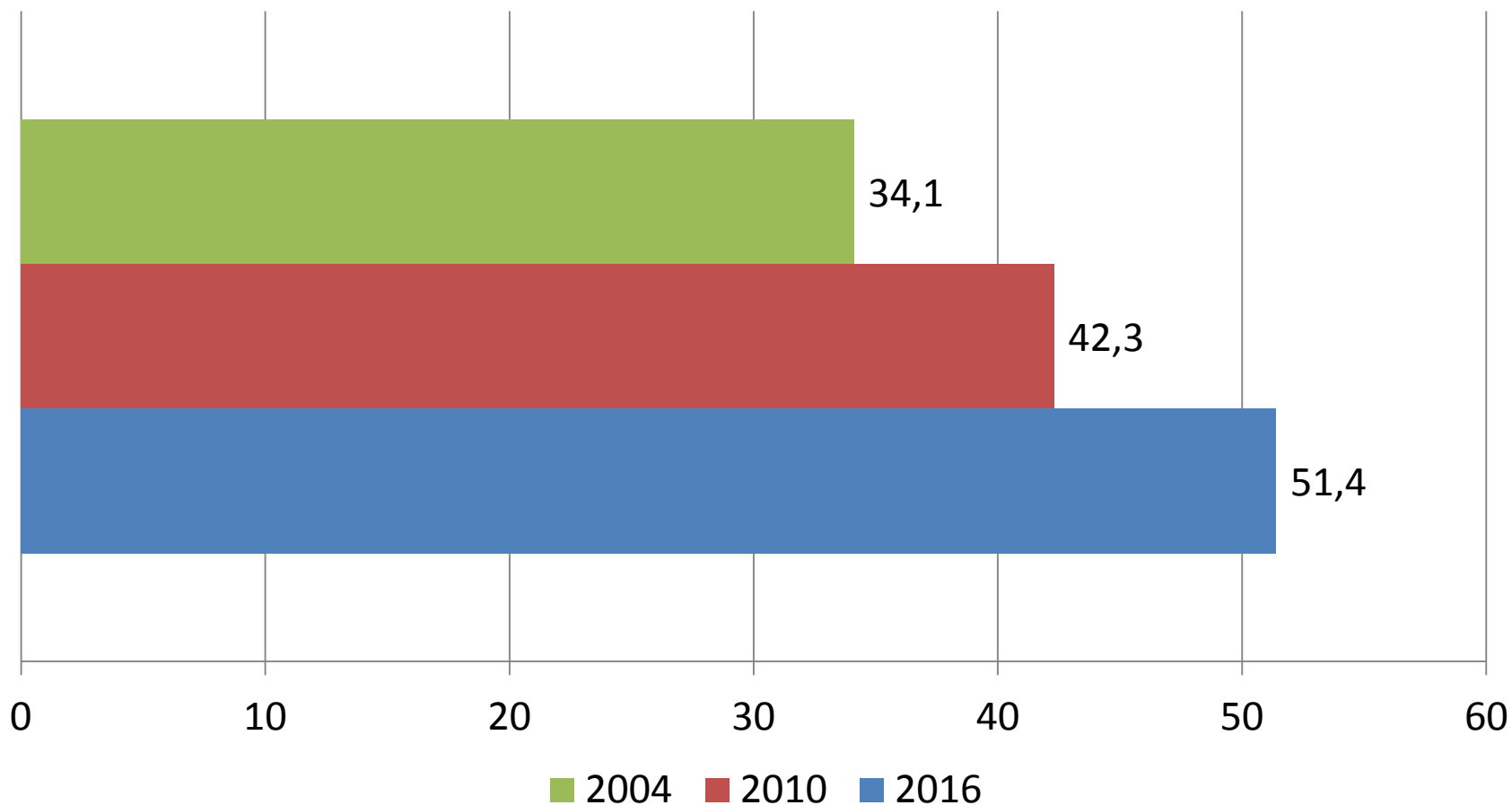
Foreningernes forhold til lokalsamfundet (pct.)

Hvilke værdier / ideologier bygger foreninger på (pct.)

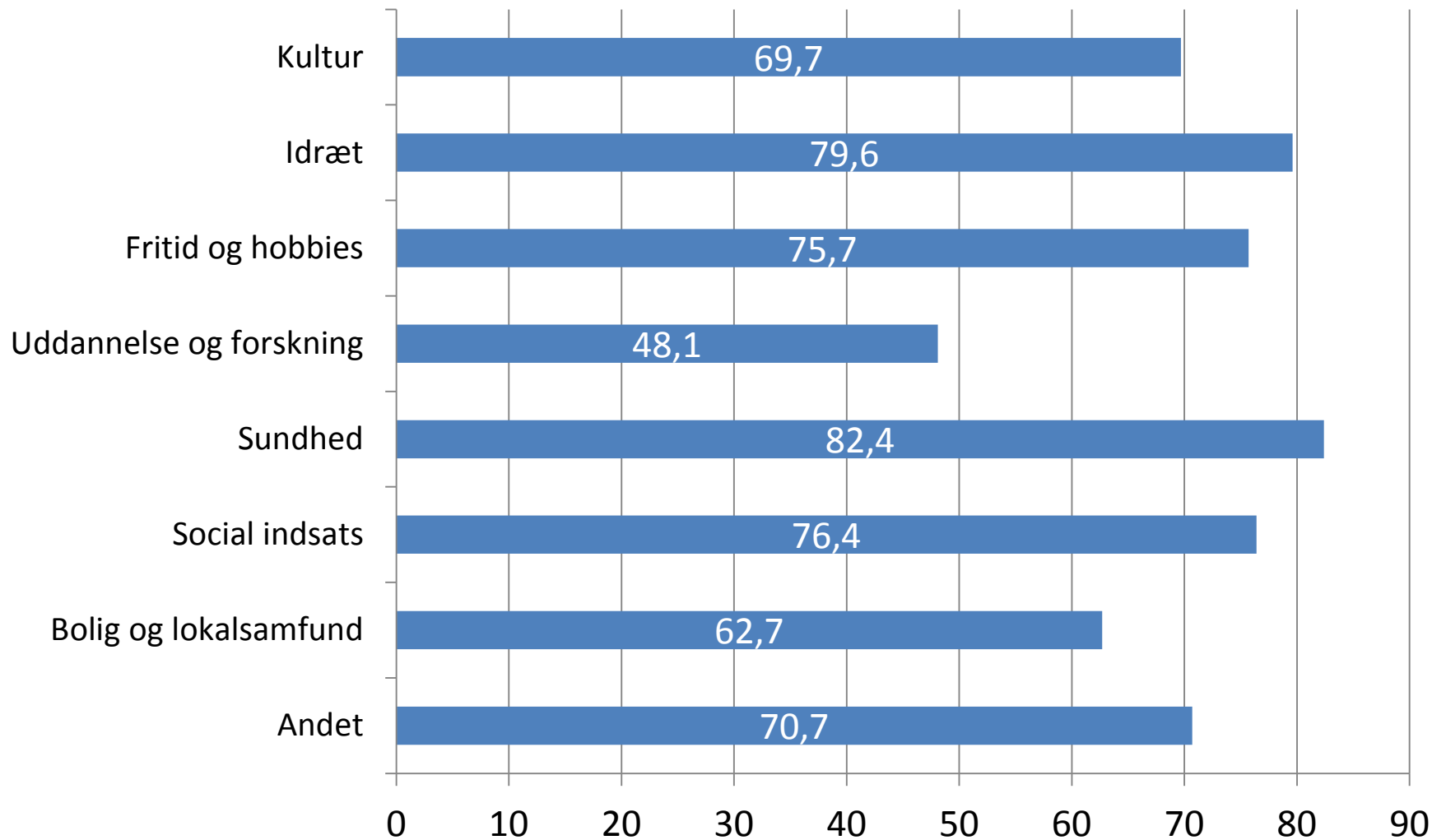
Andel af alle foreninger som ikke angiver en værdi eller ideologi – i 2004, 2010 og 2016 (pct.)

Spørgsmål: Bygger foreningen på bestemte værdier, holdninger, ideologier og bevægelser af åndelig, politisk eller samfundsmæssig karakter?

Hvor vigtigt er det frivillige arbejde for foreningen?

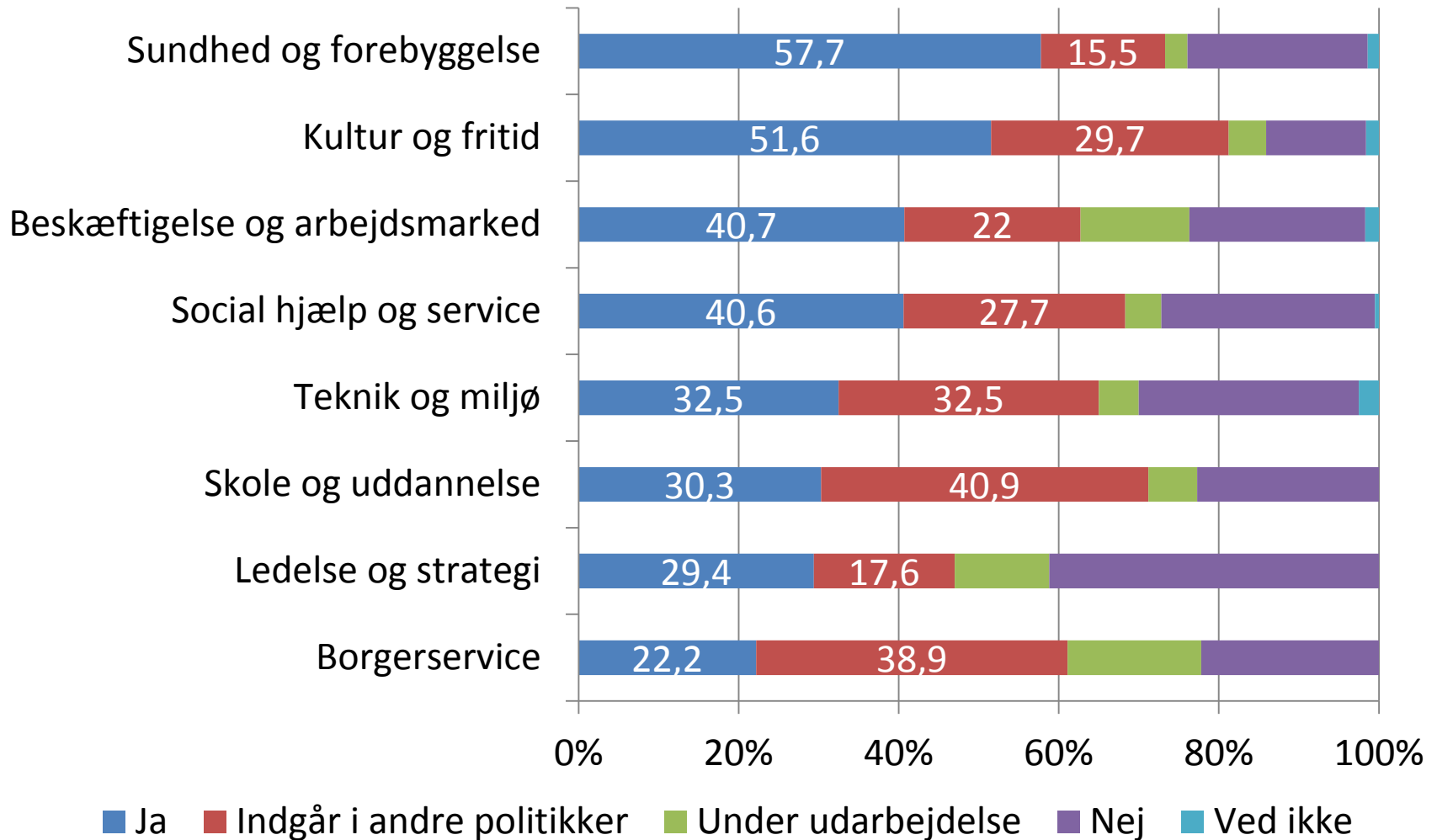
Andel som har sat kryds ved 10 på en skala fra 10 – 0.

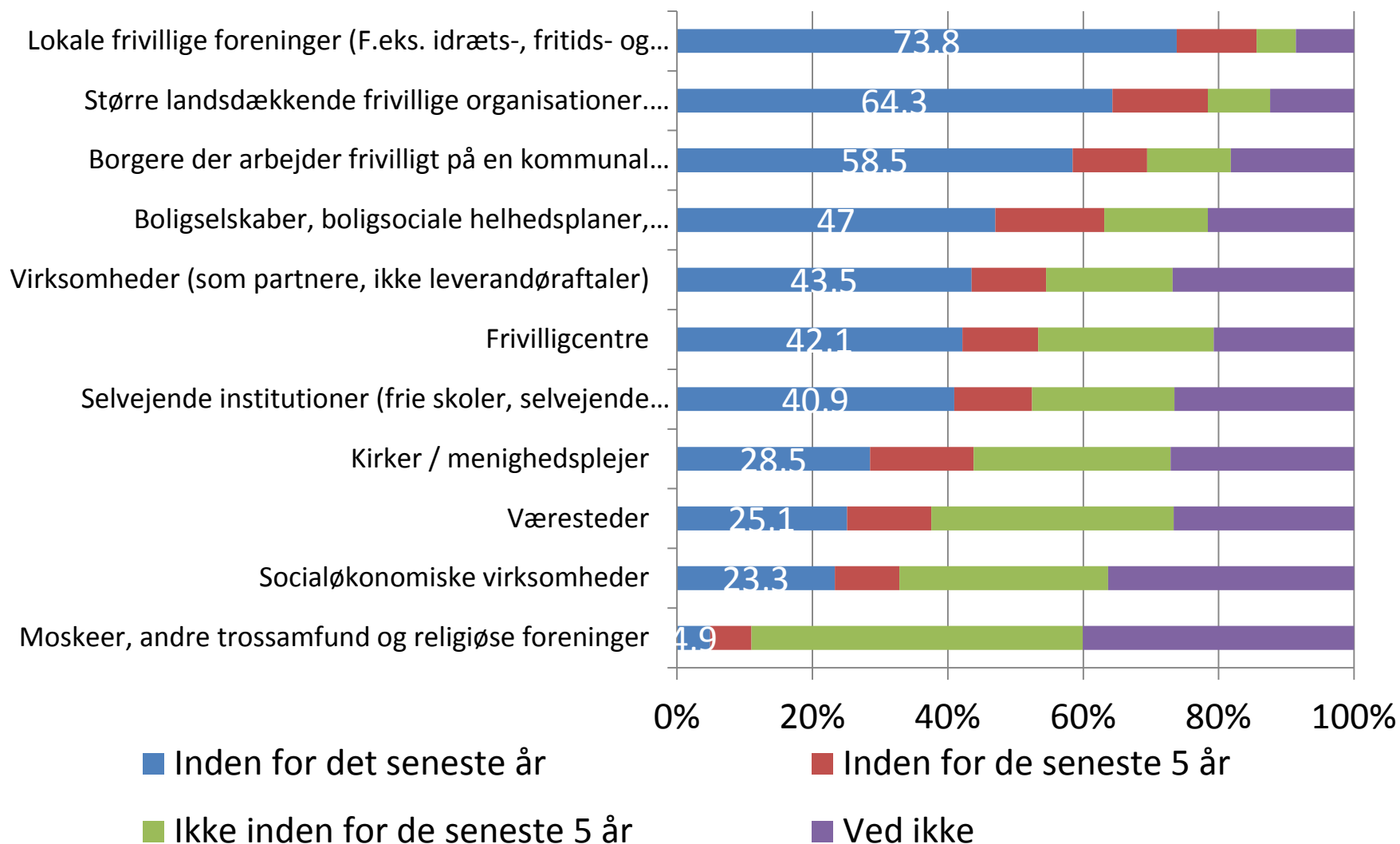
(2)

Kommunale fagforvaltningers
samarbejde med civile aktører og
fagchefernes holdning dertil
(Kilde: Ibsen og Espersen 2016)

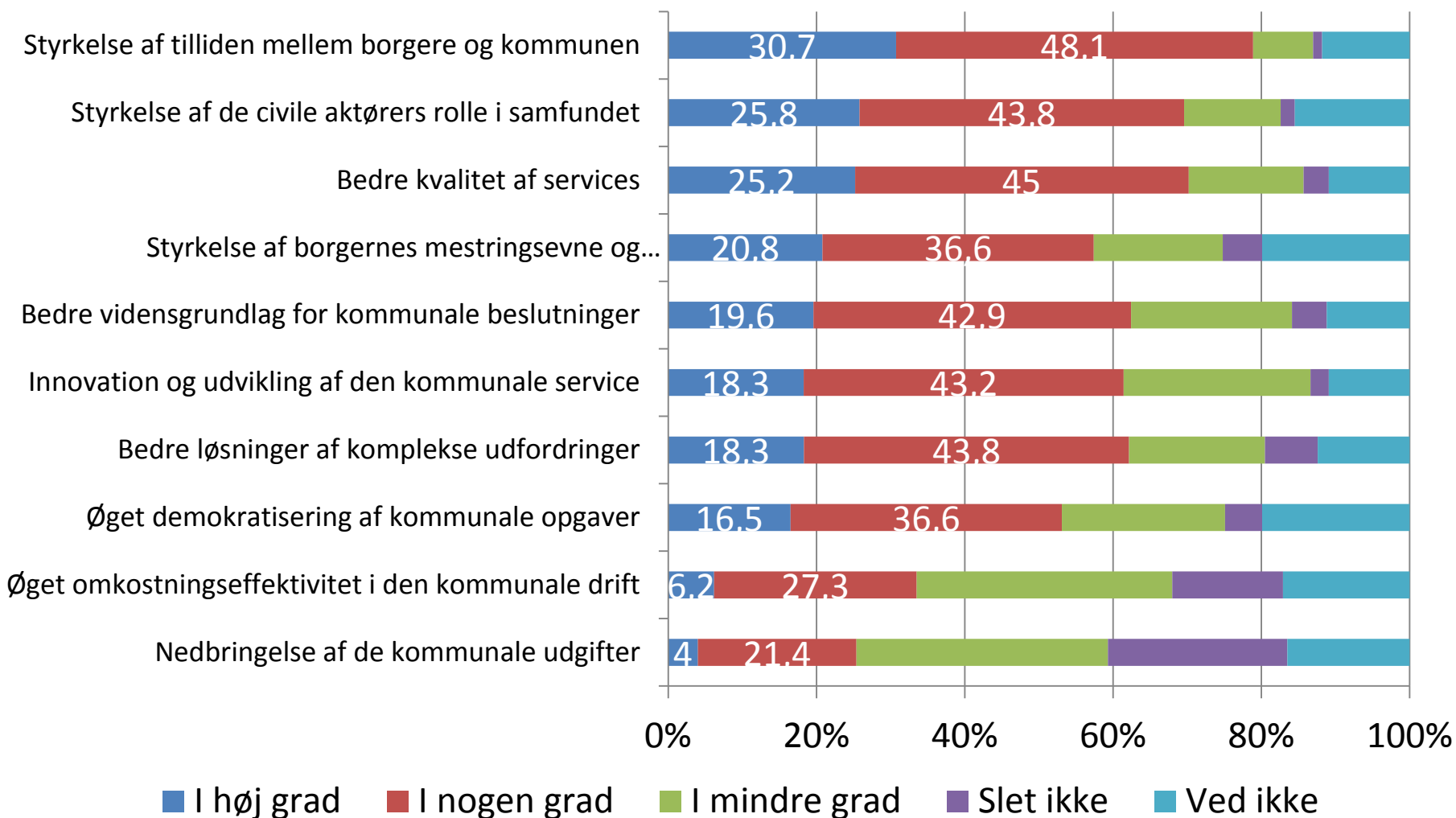
Har forvaltningsområdet særlige politikker for samarbejde med civile aktører? (pct.)

Hvem samarbejdes der med?

I hvilken grad har samarbejdet med civile aktører efter din vurdering skabt overordnet værdi?

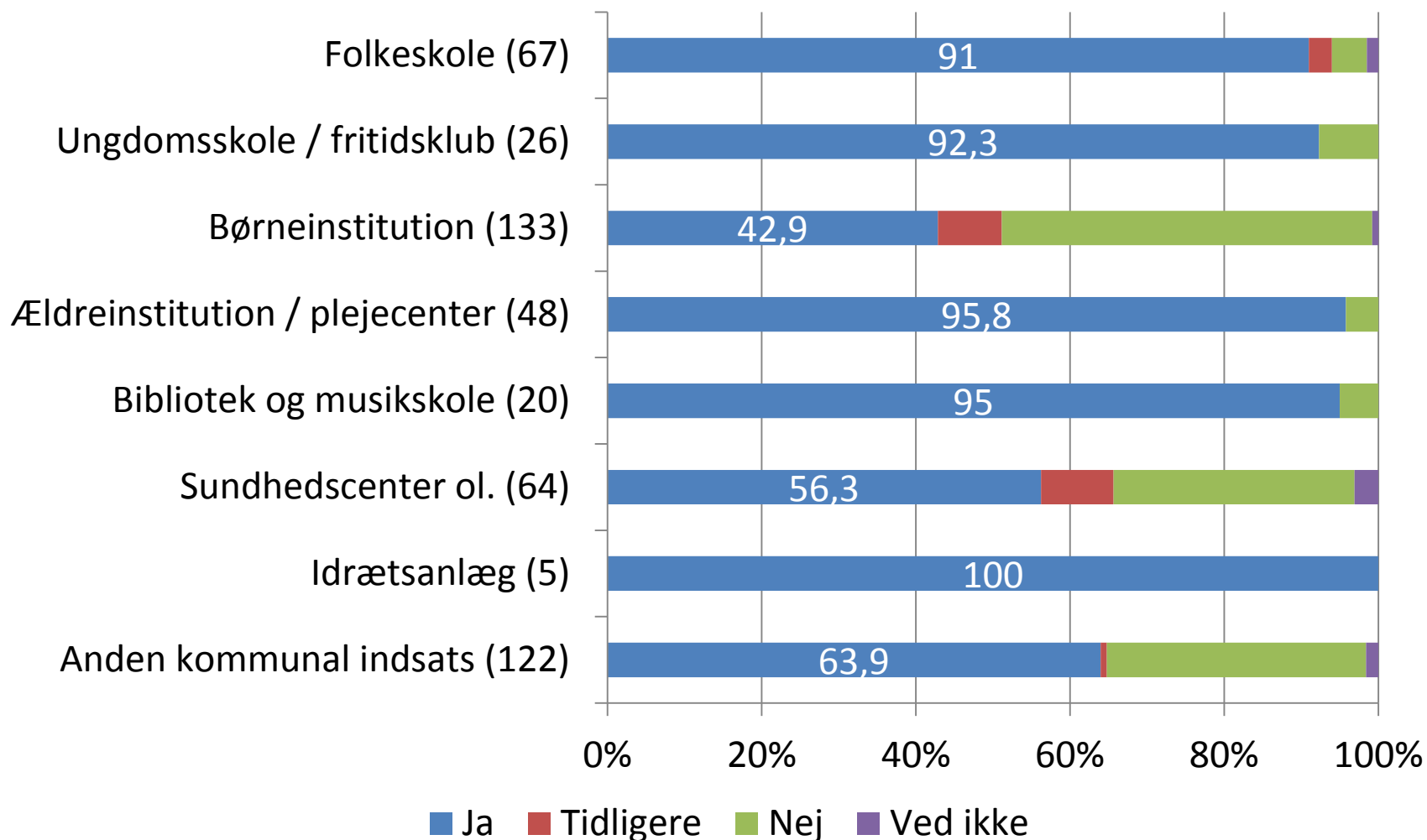

(3)

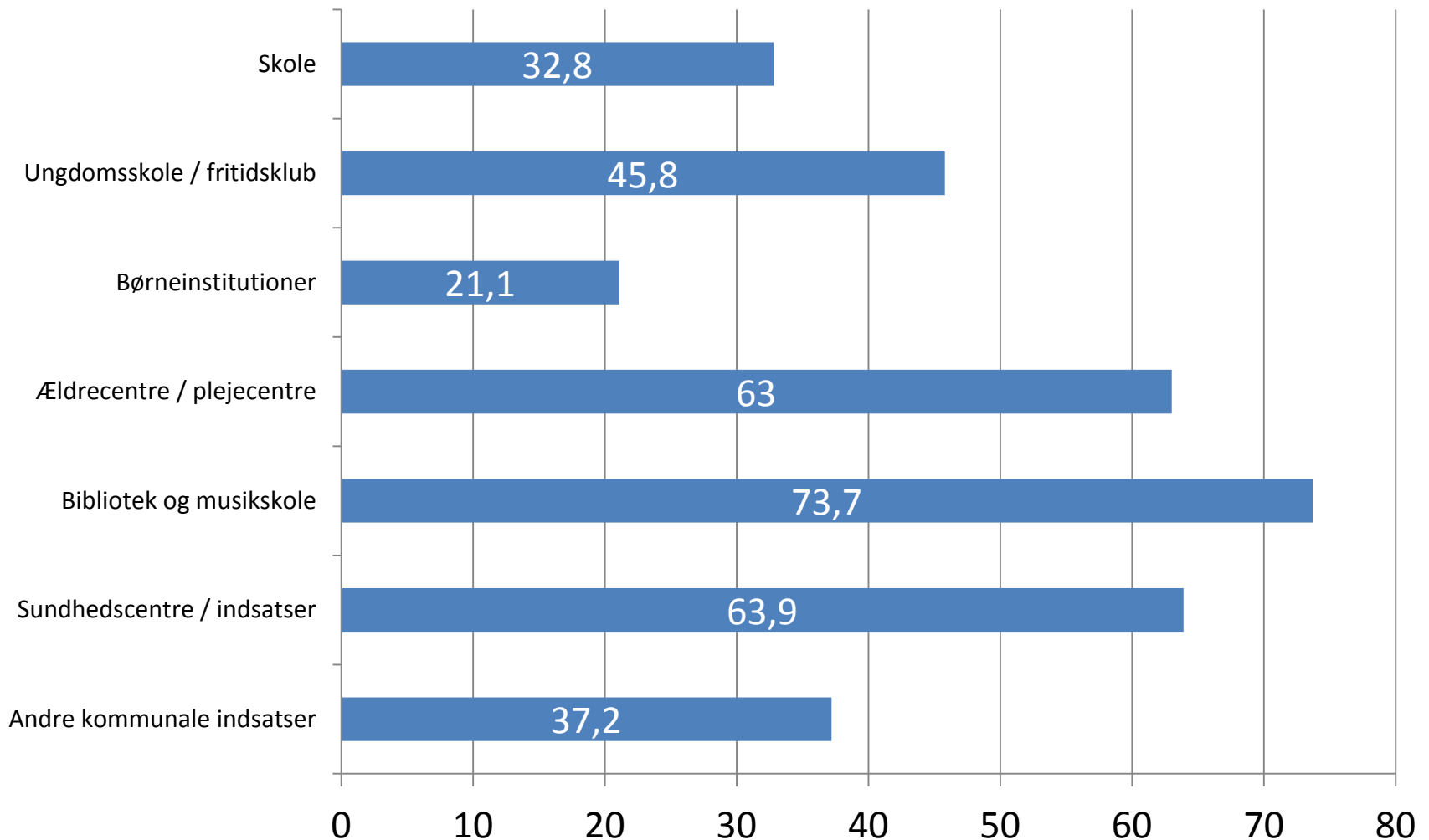
Kommunale institutioners samarbejde
med foreninger og frivillige og ledernes
holdning dertil

(Kilde: Institutionsundersøgelsen 2016)

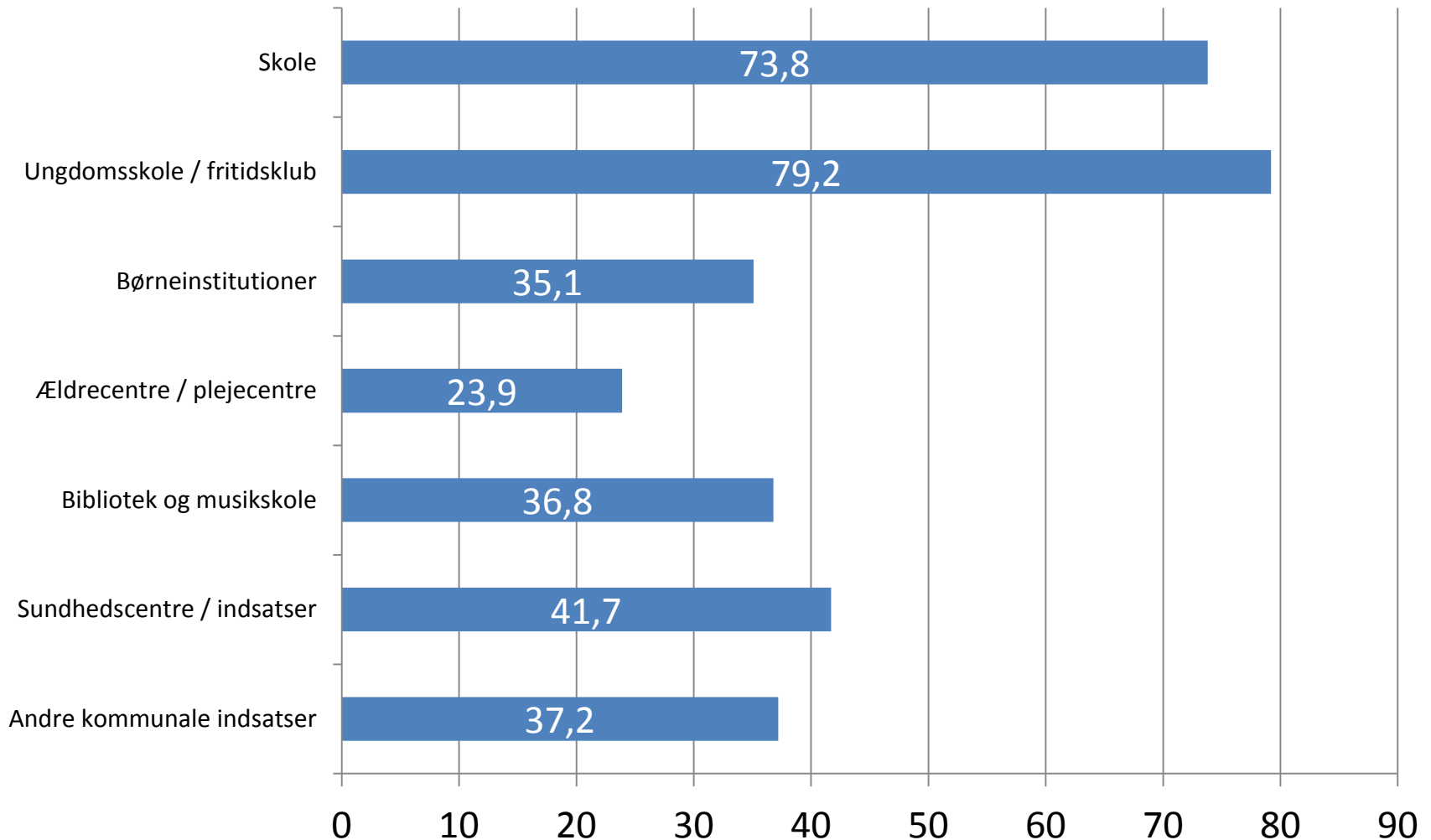
Kommunale institutionstypers samarbejde med foreninger og frivillige (pct.)

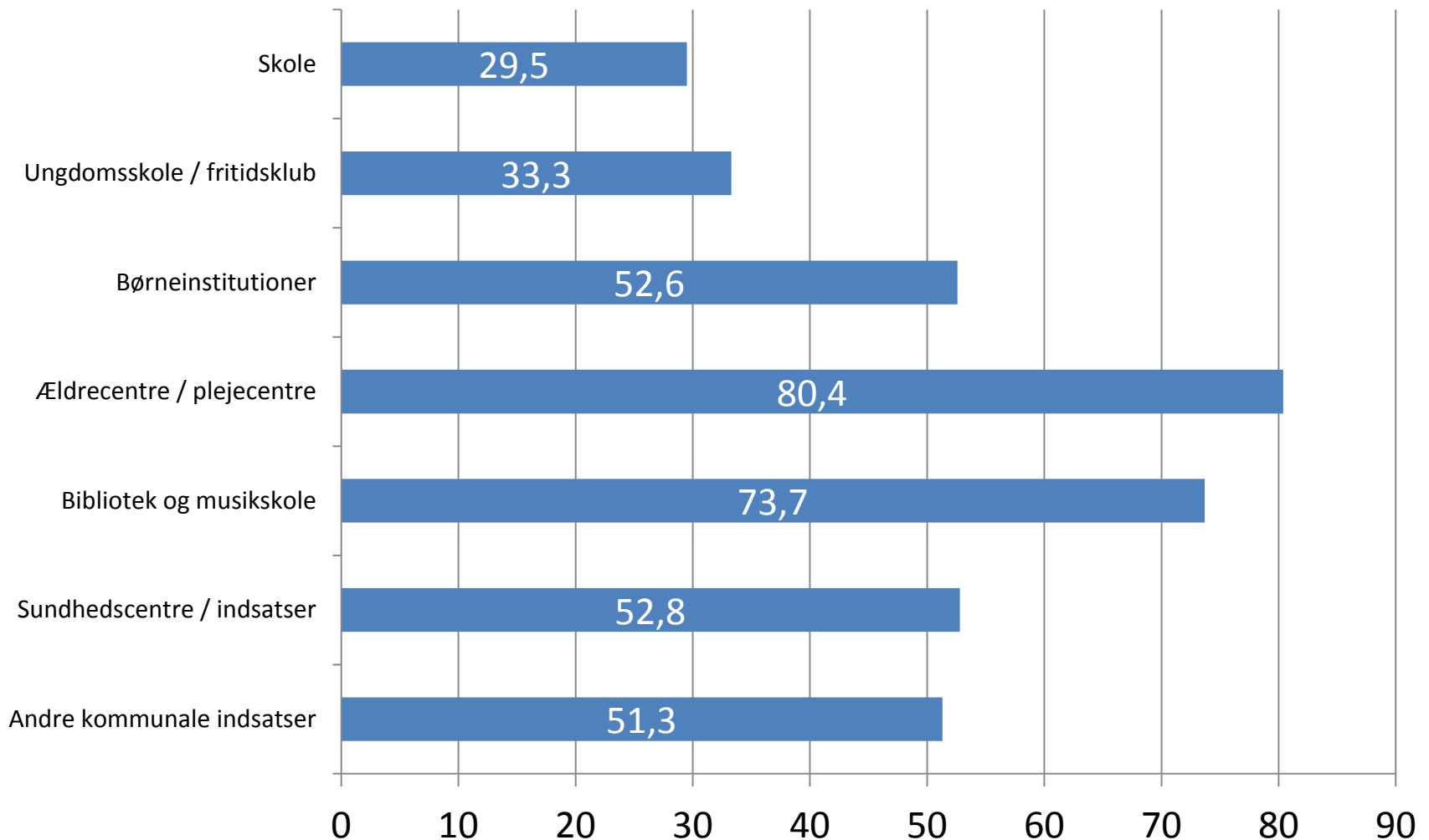
Andel af kommunale institutioner, der samarbejder med foreninger og frivillige, der har **et samarbejde med 'sociale foreninger'** (pct.)

Andel af kommunale institutioner, der samarbejder med foreninger og frivillige, der har et samarbejde med 'idrætsforeninger' (pct.)

Andel af kommunale institutioner, der samarbejder med foreninger og frivillige, der har et samarbejde med 'frivillige uden en foreningstilknytning' (pct.)

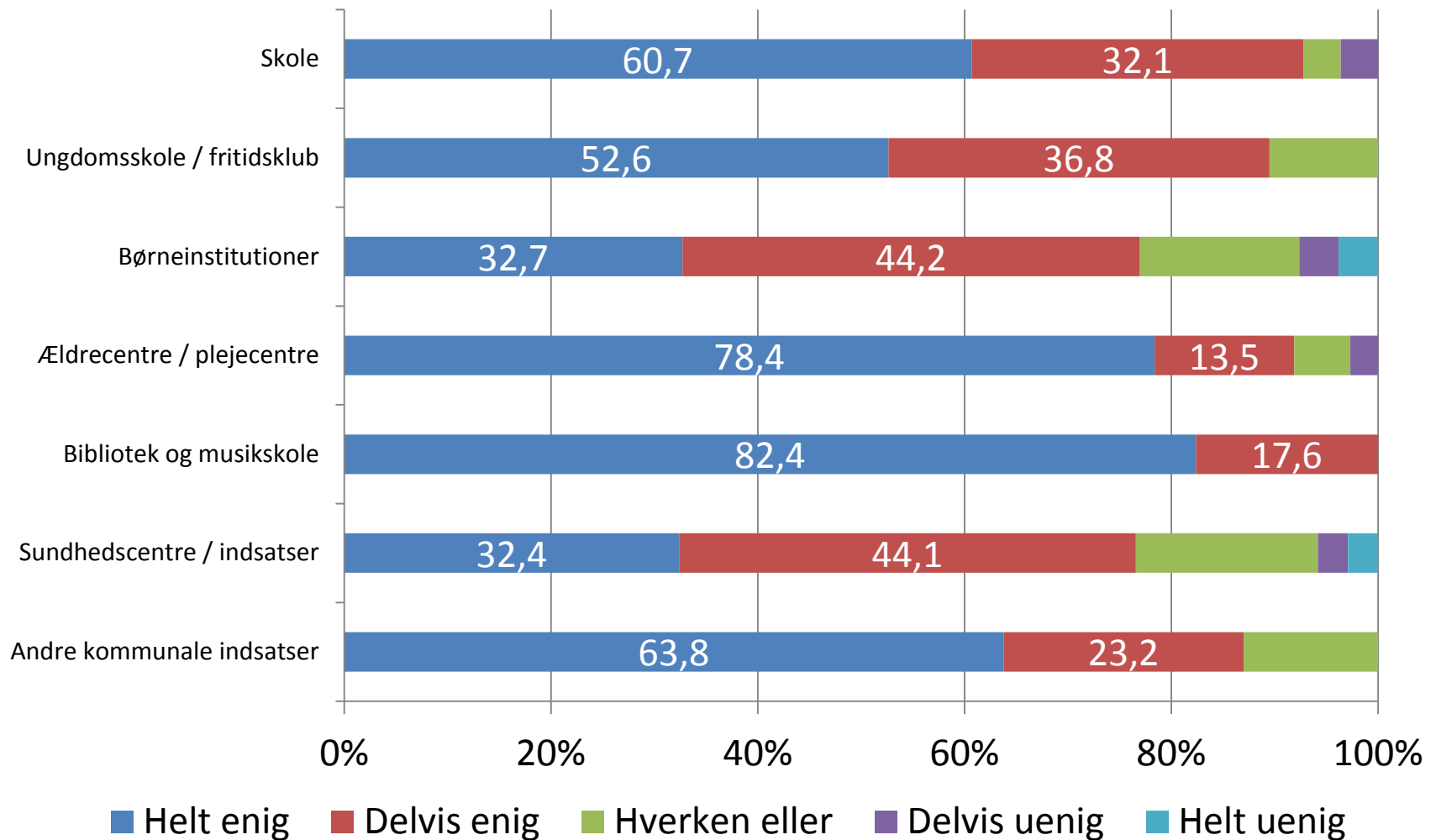
Holdninger til samarbejdet

FORMÅL OG OMDØMME

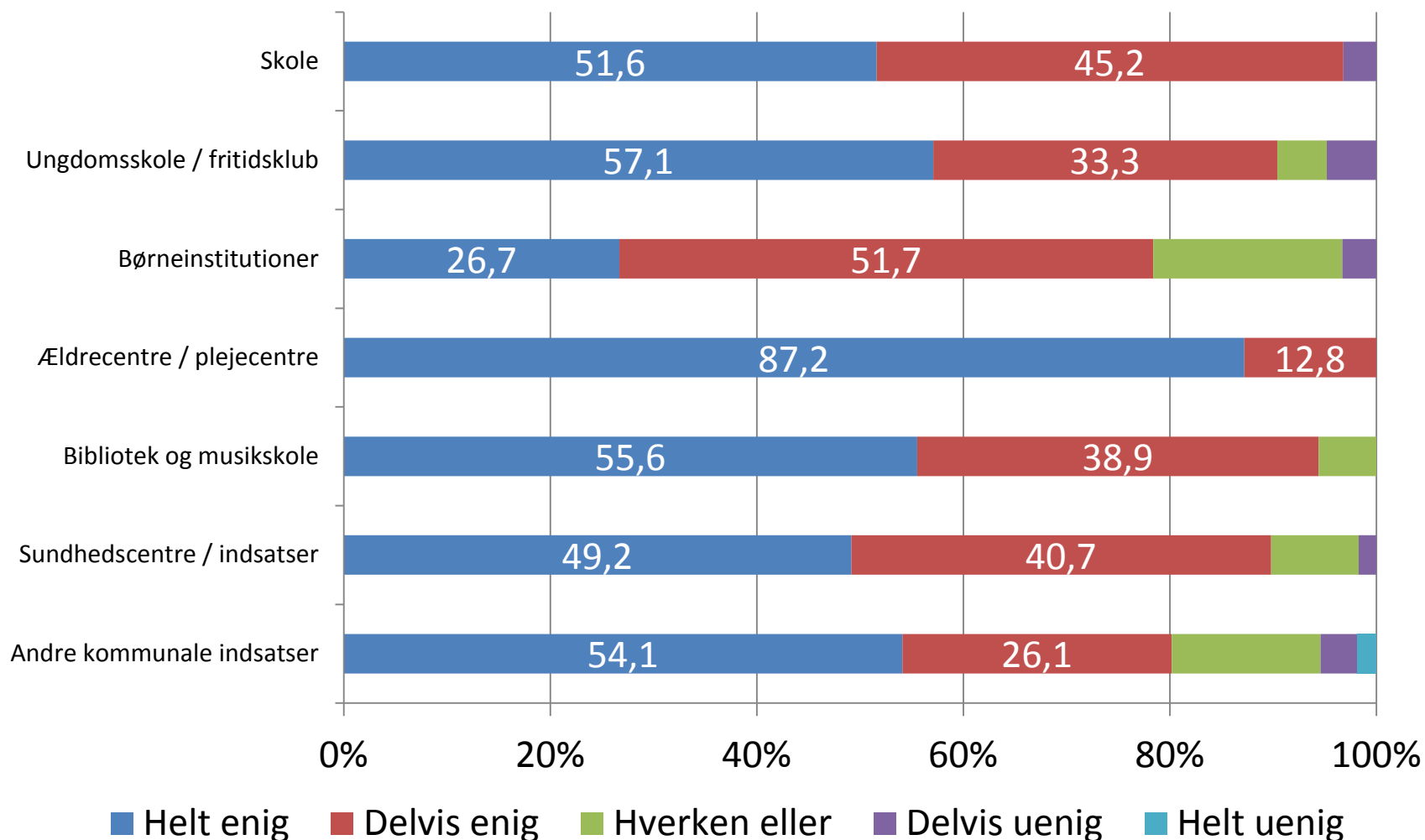
FAGLIG KVALITET

RESSOURCER

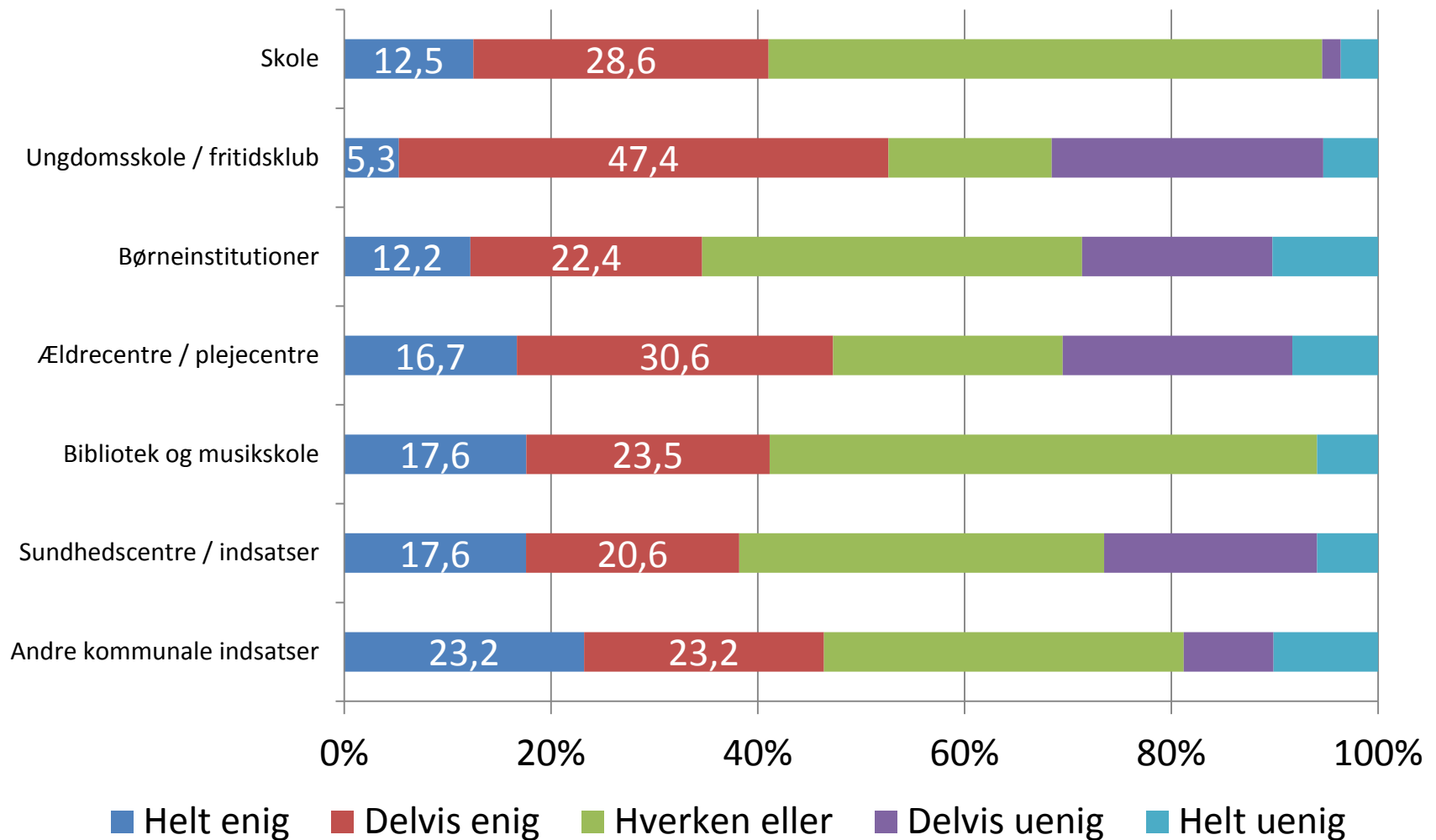
'Samarbejdet med foreninger og frivillige bidrager til institutionens formål' (pct.)

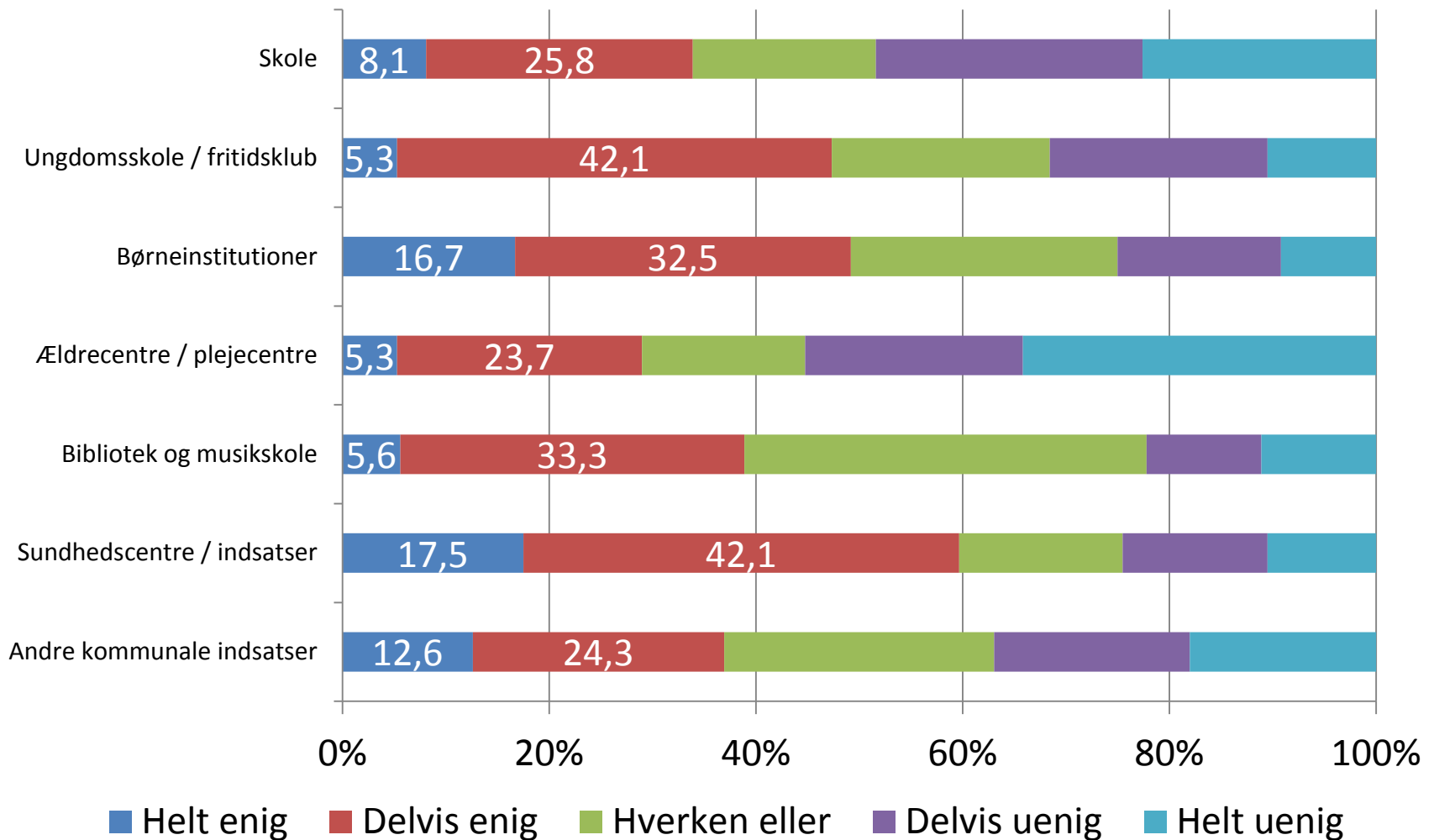
'Institutionen ser positivt på et større samarbejde med foreninger og frivillige' (pct. af alle)

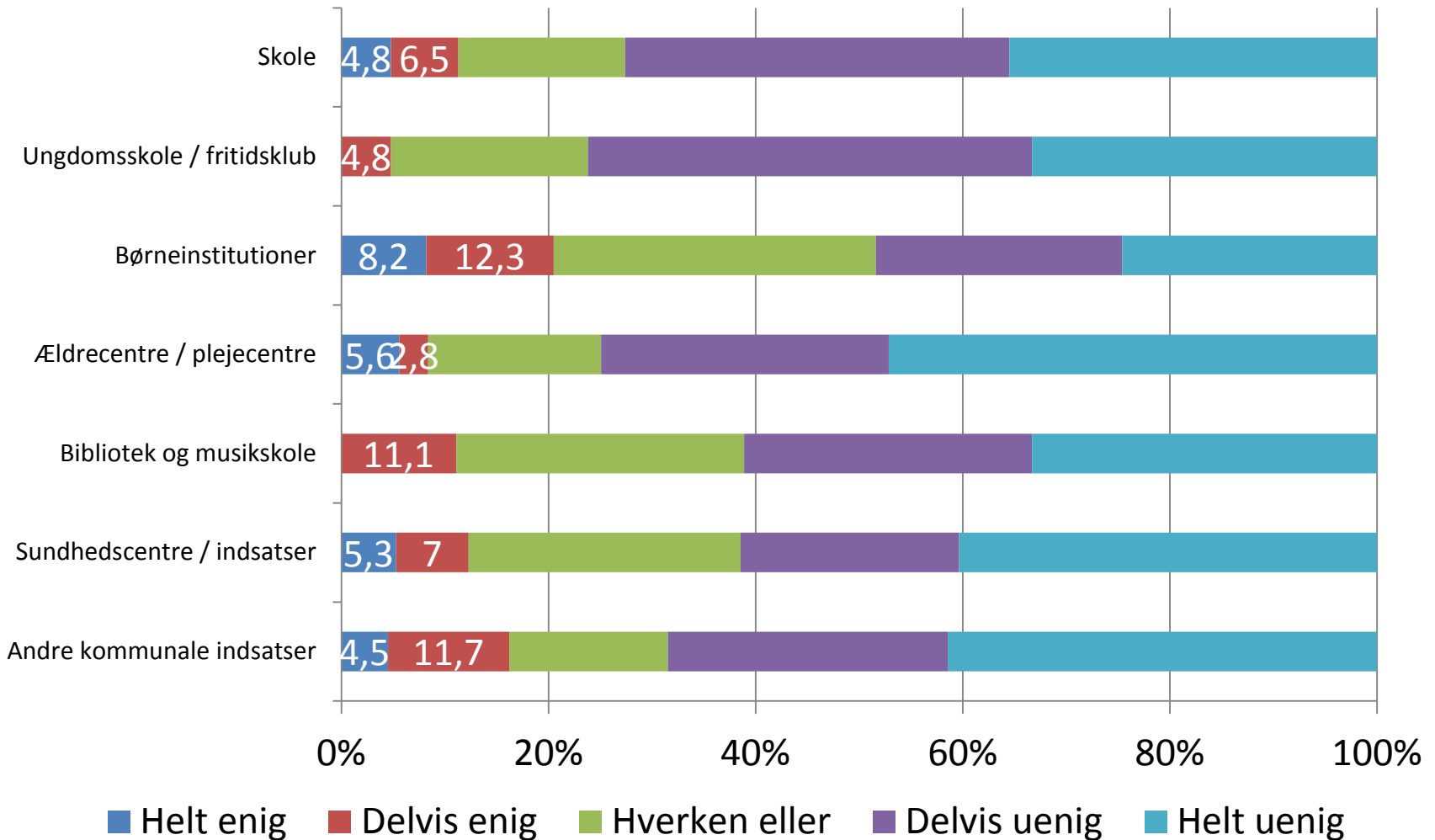
'Inddragelsen af foreninger og frivillige har bidraget til at løfte det faglige niveau (pct.)

‘Det kan være problematisk af faglige grunde at inddrage foreninger og frivillige i institutionens aktiviteter’ (pct. af alle)

'Hvis institutionen havde flere ressourcer, er det ikke relevant at inddrage foreninger og frivillige i institutionens aktiviteter' (pct. af alle)

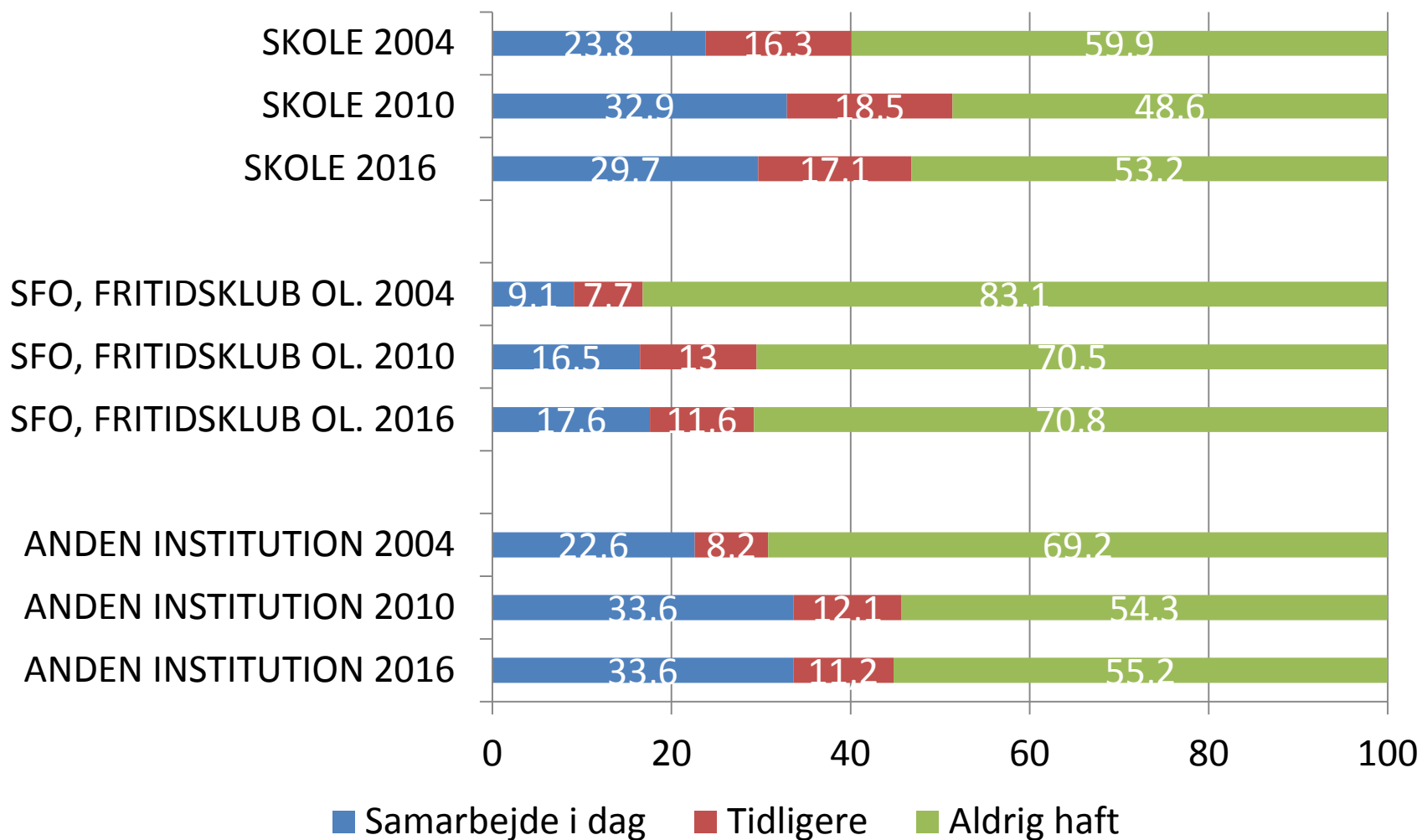

(4)

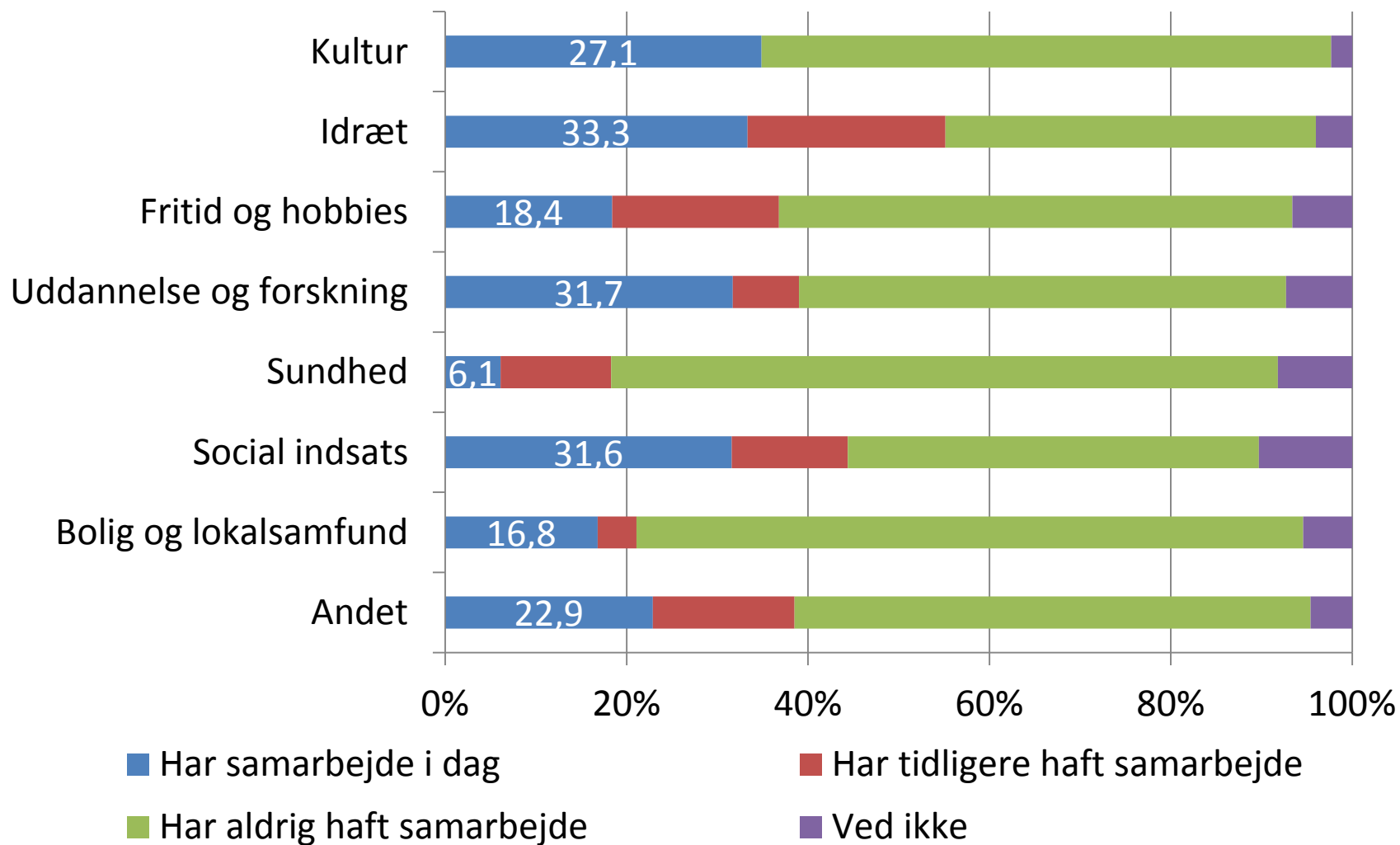
Foreningers samarbejde med
kommunale institutioner

(Kilde: Foreningsundersøgelsen 2016)

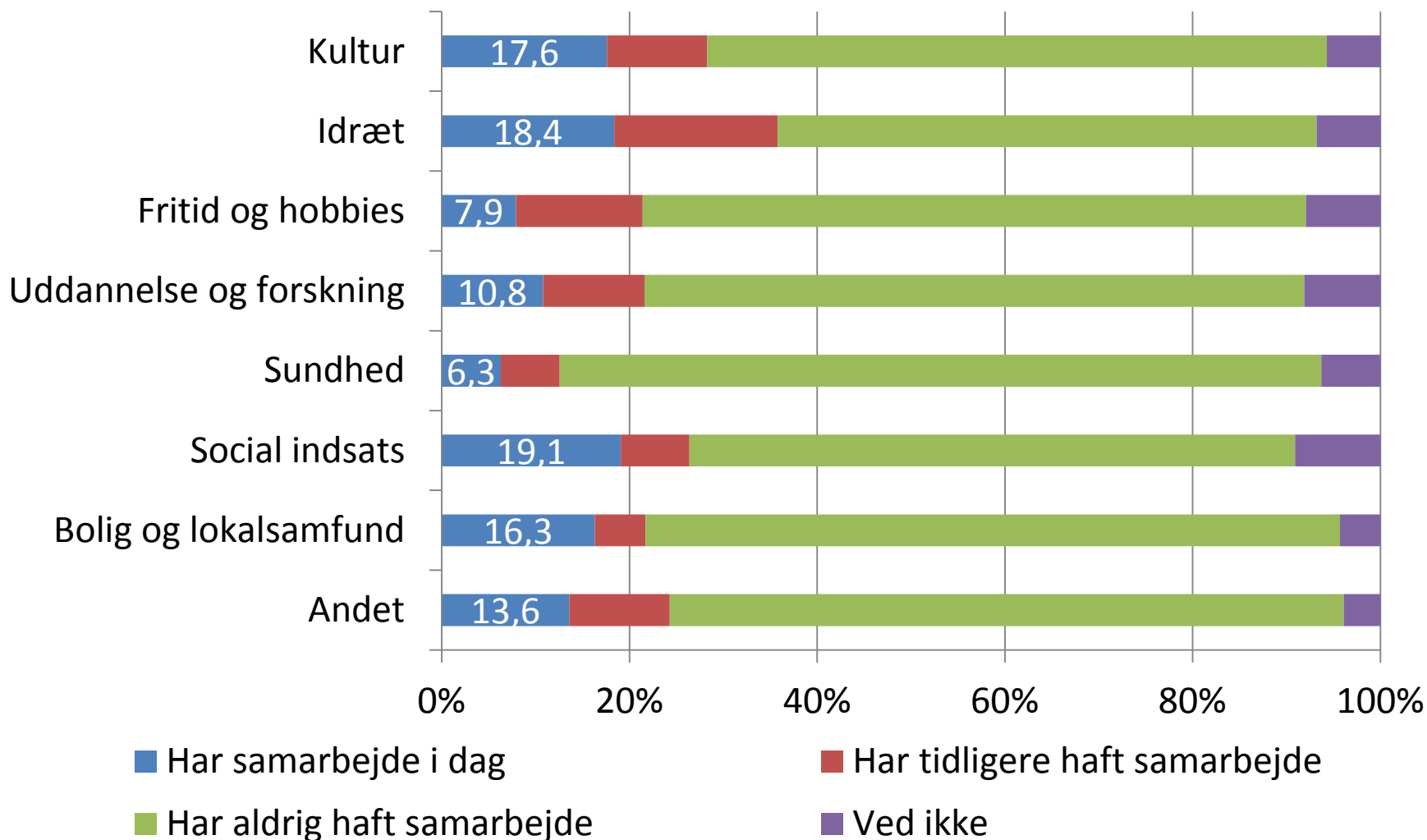
Andel af foreninger i Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune, som har et samarbejde med en eller flere kommunale institutioner, i 2010 og 2016 (pct.).

Har foreningen et samarbejde med en skole?

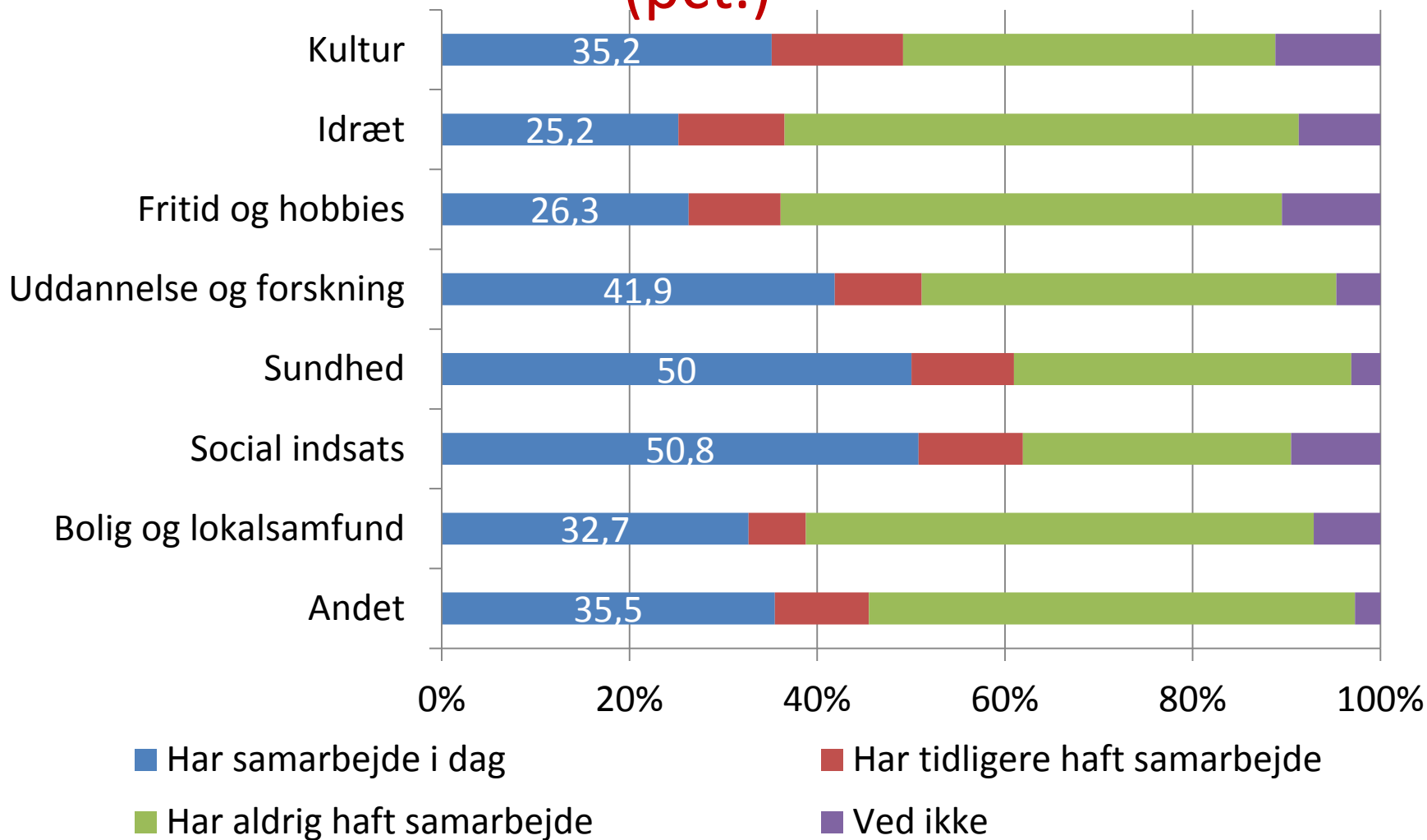

Har foreningen et samarbejde med en daginstitution, SFO ol.? (pct.)

Har foreningen et samarbejde med en anden kommunal / regional institution eller forvaltning

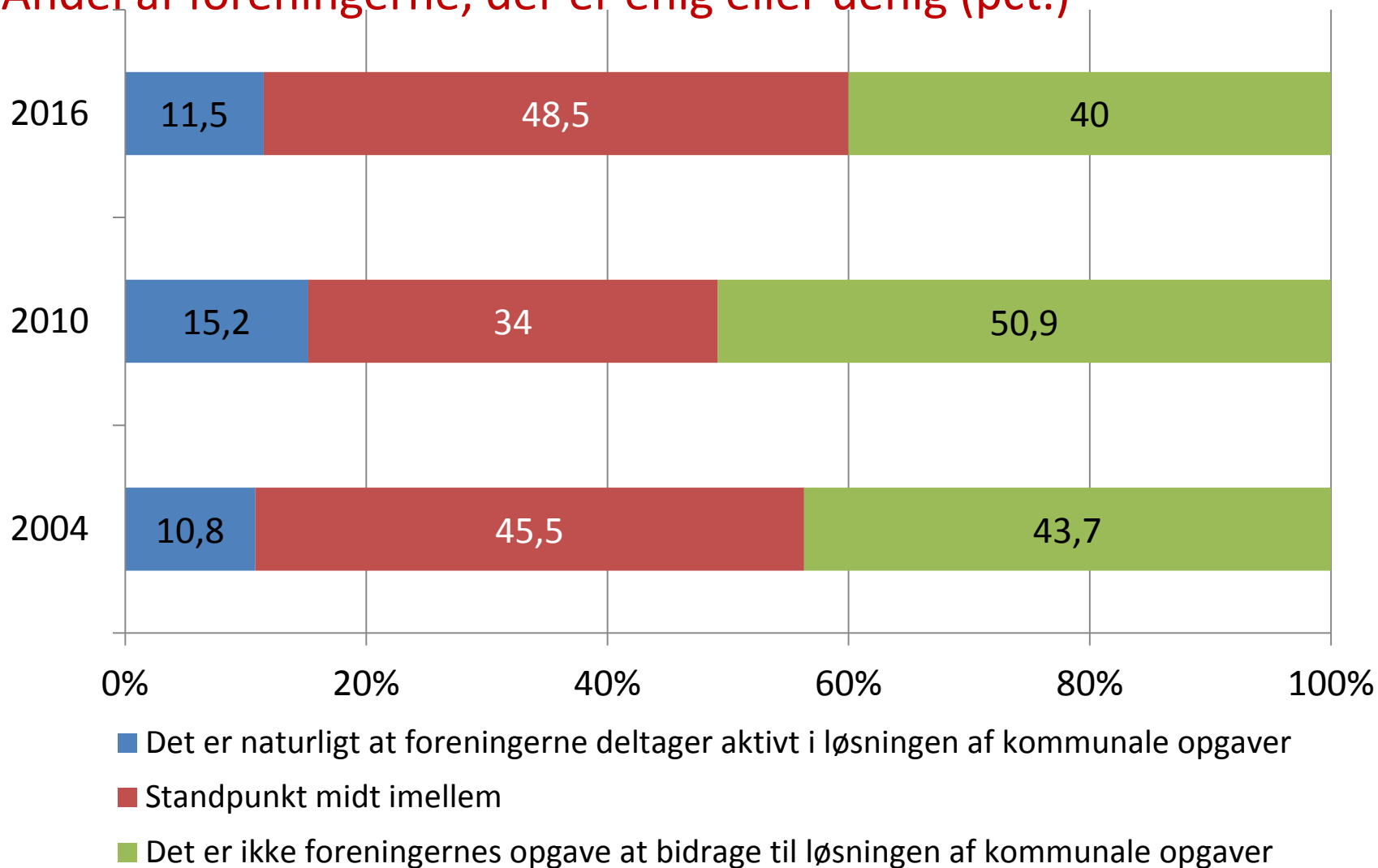
(pct.)

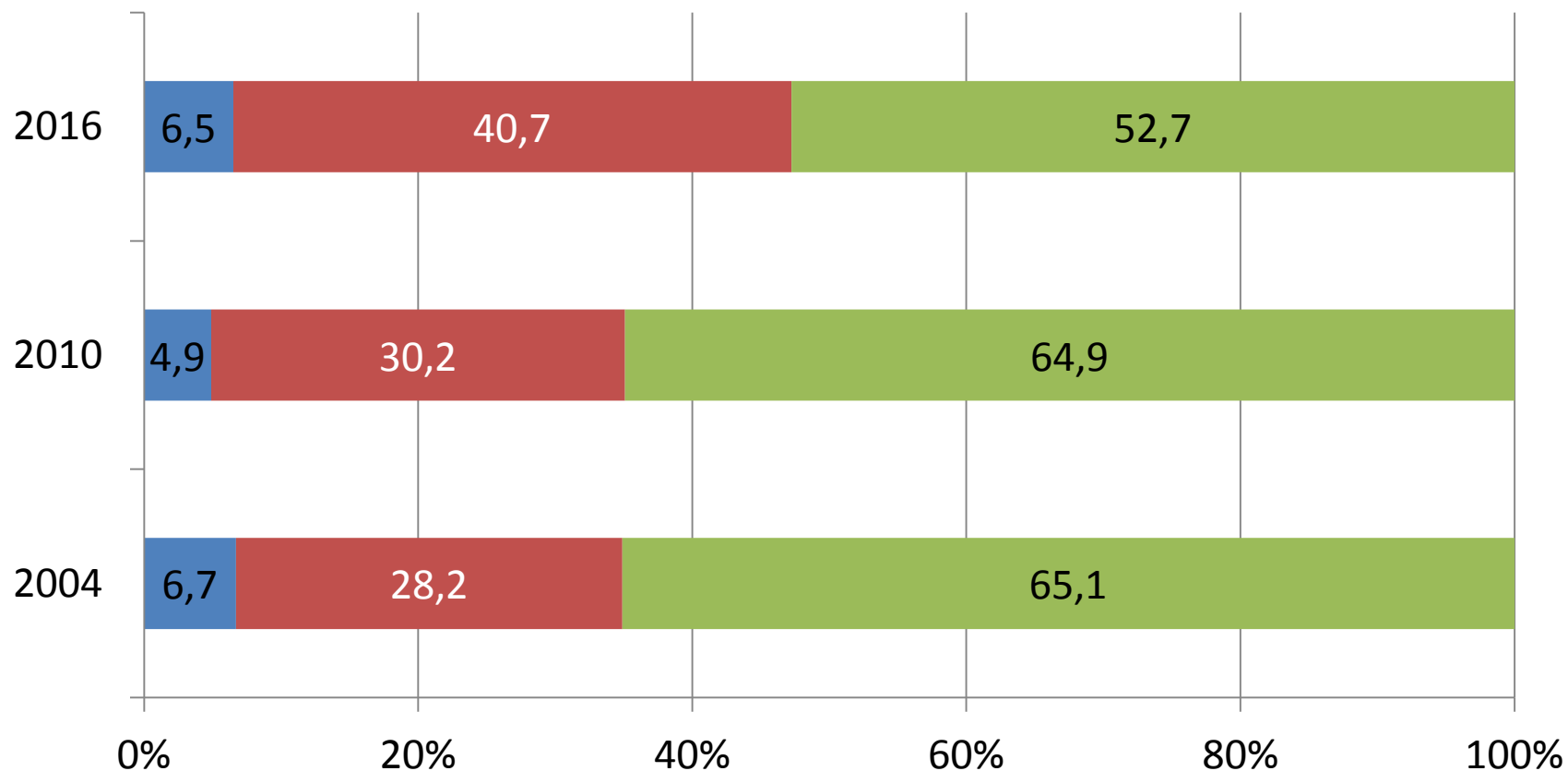
Holdninger til samarbejdet

'Det er naturligt, at foreningerne deltager aktivt i løsningen af kommunale opgaver'.

Andel af foreningerne, der er enig eller uenig (pct.)

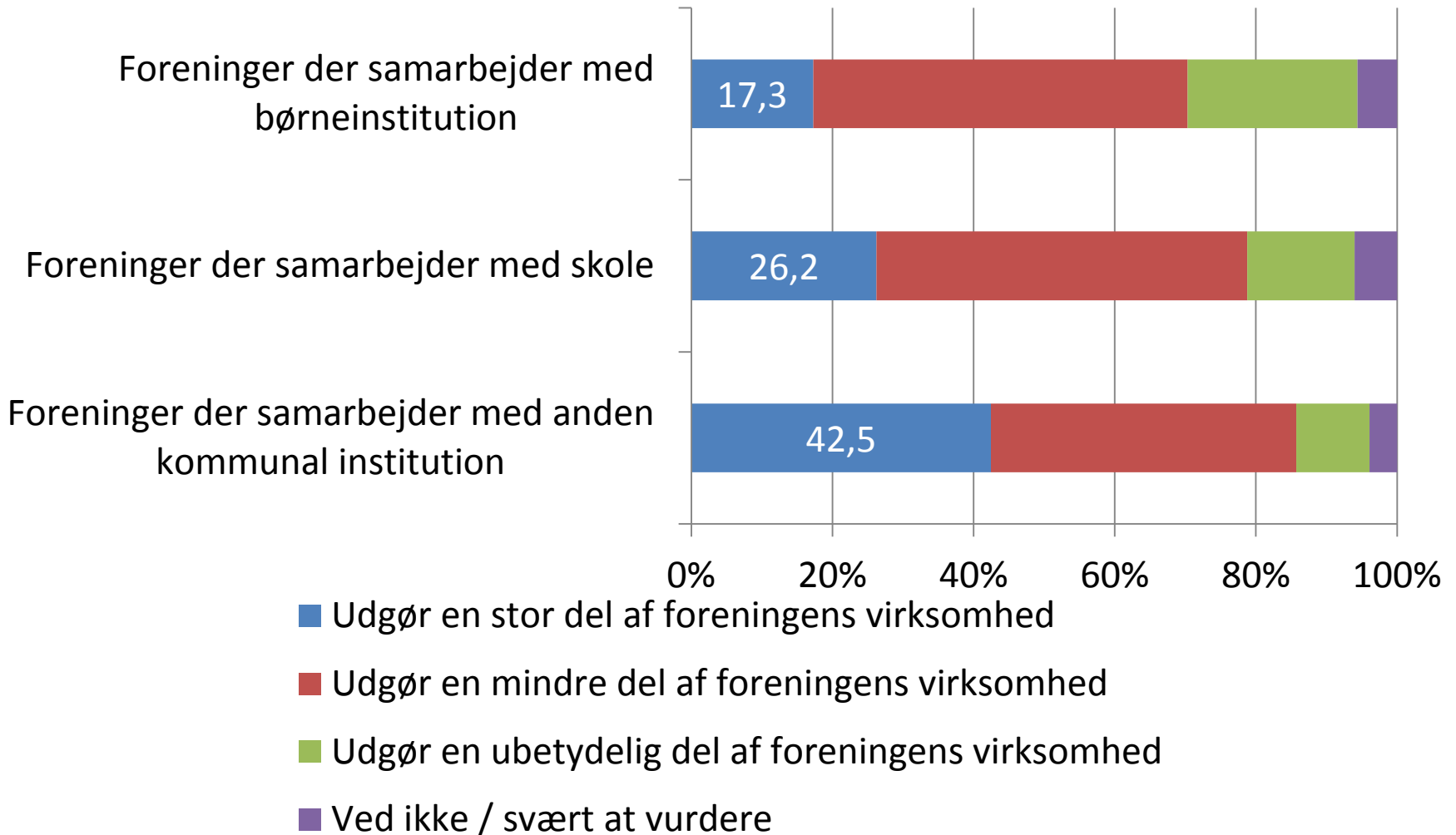
'Foreningerne bør tilpasse deres aktiviteter til kommunens ønsker og behov for at få kommunale tilskud'

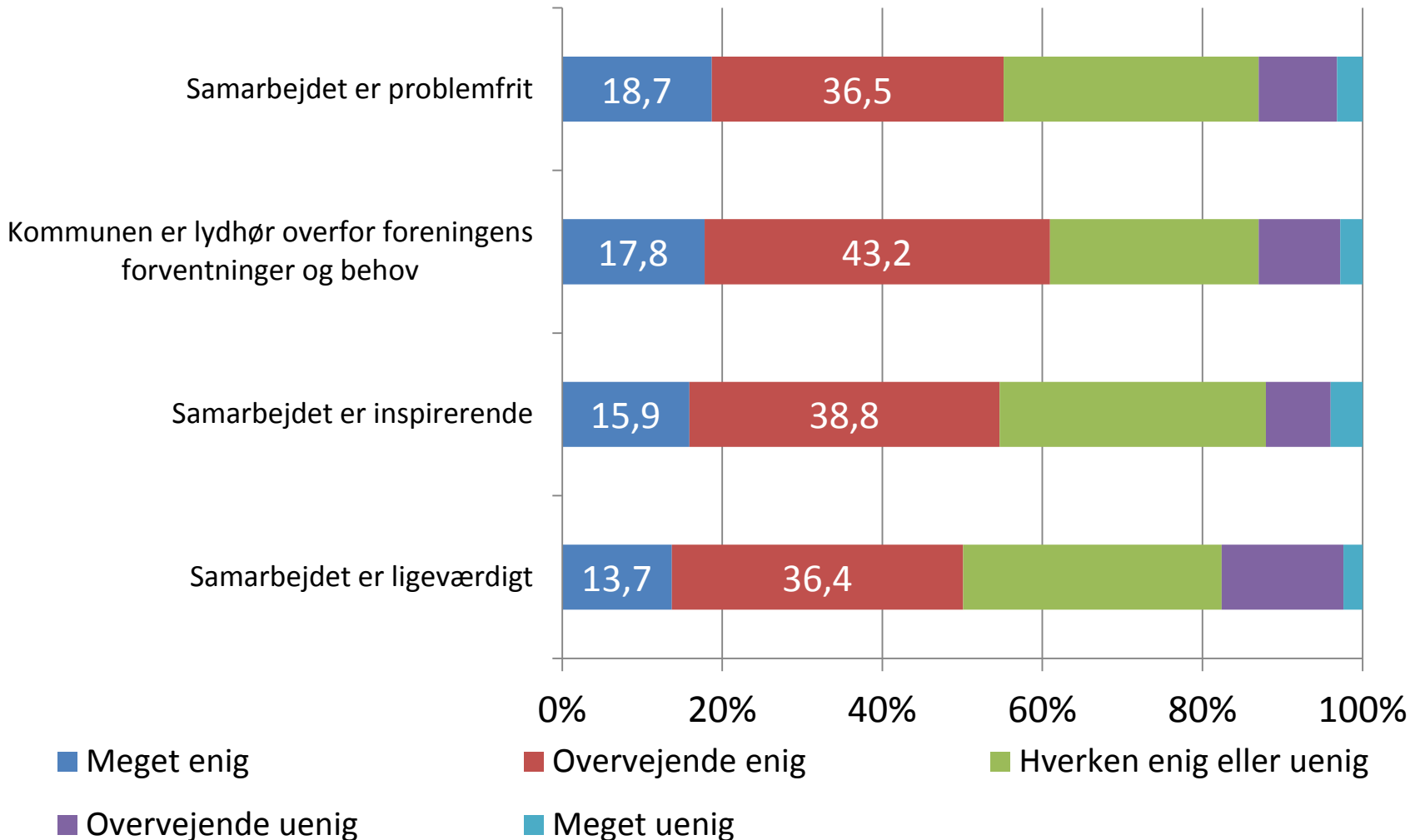
- Foreningerne bør tilpasse deres aktiviteter til kommunens ønsker og behov for at få kommunale tilskud
- Standpunkt midt imellem
- Foreningerne bør ikke indrette deres aktiviteter efter, hvad kommunen vil støtte økonomisk

Hvor vigtigt er samarbejdet for foreningen?

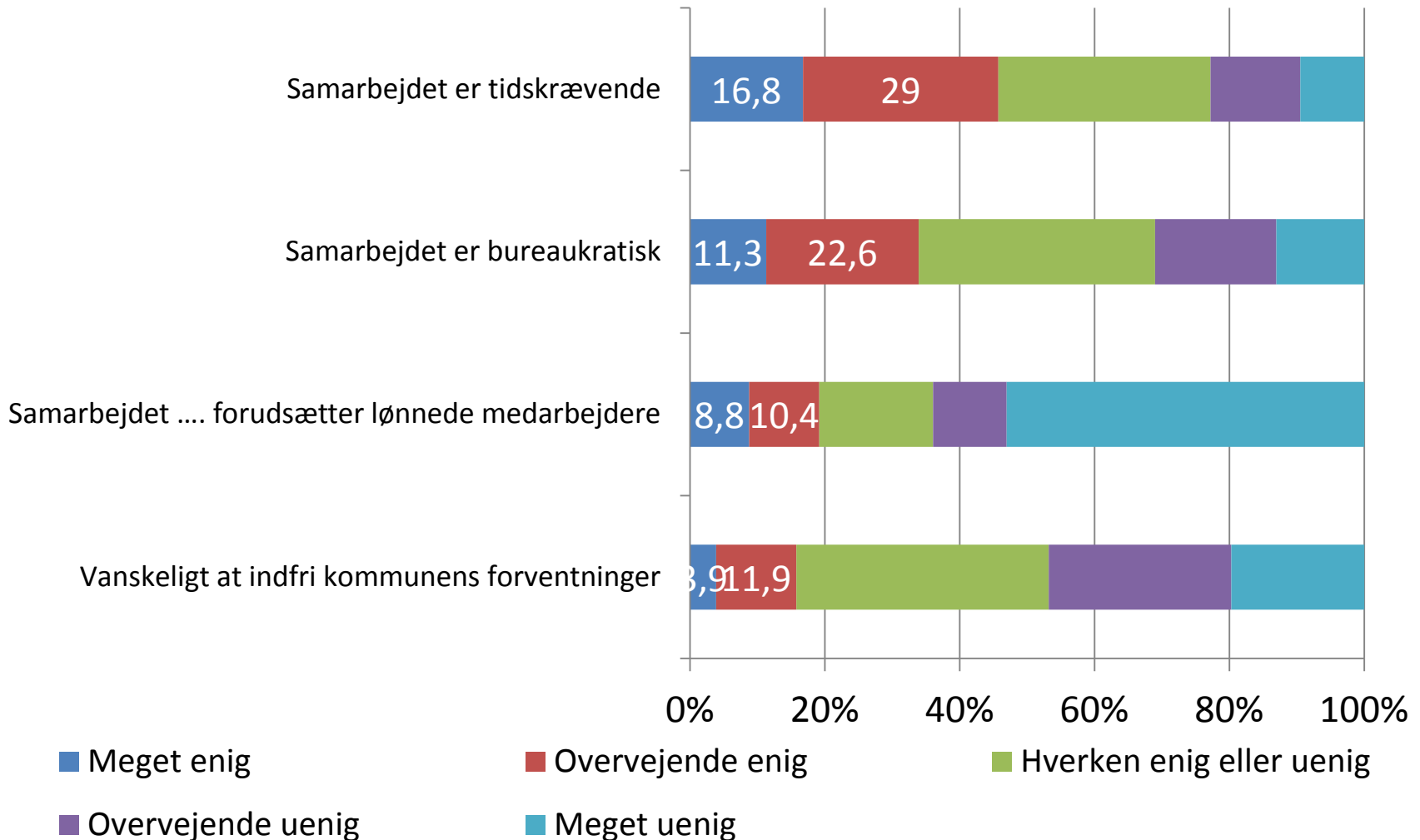
Andel af foreninger der har et samarbejde.

Foreningers vurdering af samarbejdet med kommunale myndigheder og institutioner (andel af foreninger, der har et samarbejde) (pct.)

Foreningers vurdering af samarbejdet med kommunale myndigheder og institutioner (andel af foreninger, der har et samarbejde) (pct.)

Sammenfatning og perspektivering

Potentialet for samarbejdet

- Potentielt mange foreninger og frivillige, som kommunerne kan samarbejde med, og i praksis samarbejder mange foreninger.
- Men
 - ‘frivilligheden’ er forholdsvis lille inden for kommunernes primære ansvarsområder.
 - Forholdsvis få foreninger er optaget af ‘lokalsamfundet’ og ‘samarbejde med kommunale institutioner’.
 - Foreningerne er i stigende grad ‘værdibaserede’.
 - De fleste foreninger er kritiske overfor tanken om, at foreningerne skal bidrage til at løse kommunale opgaver

Samarbejdets udbredelse

- På tværs af de kommunale fag- og forvaltningsområder har man politikker for samarbejdet, og de fleste kommunale institutioner og indsatsområder har et samarbejde
- Der samarbejdes især med
 - Lokale foreninger
 - Landsorganisationer (og afdelinger derunder)
 - Frivillige uden en foreningstilknytning
- Mange foreninger har et konkret samarbejde med en kommunal institution, men
 - det er usikkert om samarbejdet er øget de seneste år,
 - og for de fleste er samarbejdet en lille del af foreningen

Holdningerne til og vurderingerne af samarbejdet

- Kommunerne (fagchefer) mener, at samarbejdet med foreninger og frivillige især bidrager til at styrke demokratiet og den kommunale service
- Det store flertal af de kommunale institutioner mener, at samarbejde med foreninger og frivillige
 - fremmer institutionens formål og de ser positivt på et større samarbejde,
 - mens de tvivler på, at det løfter det faglige niveau
- De fleste foreninger mener ikke, at det er foreningens opgave at bidrage til løsningen af kommunale opgaver og vil ikke tilpasse sine aktiviteter derefter.
- De foreninger, der samarbejder, ser generelt positivt derpå, men forholdsvis mange synes dog, at det er tidskrævende.

Forskelle

- Forholdsvis små forskelle mellem de undersøgte kommuner. Men der er forskelle.
- Den konkrete kontekst for samarbejdet har stor betydning
- Større forskelle mellem fag- og foreningsområder:
 - Daginstitutionsområdet og sundhedsområdet samarbejder mindre og er mere kritisk overfor et samarbejde end på øvrige fagområder i kommunerne
- Store forskelle mellem foreningsområderne på, hvem de samarbejder med, men forholdsvis små forskelle på hvor meget de generelt samarbejder